

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

ODGOVOR FARNESINE NA ZADNJO JUGOSLOVANSKO NOTO GLEDE BIVŠE CONE B

ITALIJANSKA VLADA POTRJUJE STALIŠČA GLEDE SUVERENOSTI

V noti italijanska vlada očita Jugoslaviji enostranski akt, poudarja pa, da italijanska suverenost nad bivšo cono A ni nikoli prenehala

RIM, 16. — Glavni tajnik Farnesine veleposlanik Gaja je danes sprejel veleposlanika Socialistične federativne republike Jugoslavije M. Pavčevića in mu izročil italijansko noto v odgovor na noto, ki jo je tajništvo za zunanje zadeve SFRJ izročilo italijanskemu veleposlaniku v Beogradu 30. marca.

Ob tej priložnosti je veleposlanik Gaja vprašal veleposlanika Pavčevića za informacije in pojasnila o izjavah, ki jih je včeraj dal v Sarajevu predsednik Tito in ki so jih objavili današnji časniki, da bi jih italijanska vlada primerno ocenila.

Ker je Jugoslavija objavila vsebino not, ki so bile izmenjane med italijanskim zunanjim ministrom in zveznim tajništvom za zunanje zadeve SFRJ, italijansko zunanje ministrstvo sporoča, da objavlja zato tekst note, ki je bila danes izročena jugoslovanskemu veleposlaniku Mišu Pavčeviću v odgovor na jugoslovansko noto od 30. marca. Nota Farnesine se glasi:

Zvezno tajništvo za zunanje zadeve se v omenjeni pisni noti

sklicuje — pravi nota Farnesine — na mirovno pogodbo iz leta 1947 in na londonsko spomenico o soglasju iz leta 1954, ter v tej zvezi trdi, da je bila na osnovi teh dokončno določena enotna meja med Italijansko republiko in Socialistično federativno republiko Jugoslavijo. S svoje strani ministrstvo za zunanje zadeve pripominja, da je mirovna pogodba določila državno mejo med Italijo in Jugoslavijo na odseku Monte Forno-Dosso Giulio. Mirovna pogodba je določila tudi državno mejo med Jugoslavijo in predvidenim Svobodnim tržaškim ozemljem na odseku Dosso Giulio - Monte Goli. Nobena točka mirovne pogodbe ne govori o državni meji, ki bi šla od Monte Goli do Sv. Jerneja. Po

drugi strani pa londonska spomenica o soglasju govori v drugem odstavku o novi demarkacijski črti z nekaterimi popravki dotedanje demarkacijske črte med cono A in cono B predvidene Svobodnega tržaškega ozemlja.

Jasno je torej — nadaljuje nota — da na osnovi obstoječih pogodb in sporazumov obstaja državna meja na odseku Monte Forno-Monte Goli (na odseku Monte Forno - Dosso Giulio obstaja še vedno spori na nekaterih točkah ter področja, ki sta jih zasedla ena ali druga stran), medtem ko obstaja sedaj demarkacijska črta in ne državna meja na odseku od Monte Goli do morja.

Zaradi tega — nadaljuje Farnesine — ministrstvo za zunanje zadeve ne more razumeti, kako se jugoslovanska vlada sklicuje na spoštovanje obstoječih sporazumov, ki jih vsebuje pisna nota od 30. marca 1974. Ta nota protislovno poudarja, da je bila na osnovi mirovne pogodbe in spomenice o soglasju dokončno določena enotna meja, kar v resnici ne odgovarja določilom, ki jih vsebuje omenjena mednarodna akta.

V prvem odstavku spomenice o soglasju — poudarja nadalje nota — je bilo sporazumno z jugoslovansko vlado ugotovljeno, da je bilo in da je nemogoče uresničiti klavzule tretjega dela mirovne pogodbe z Italijo glede Svobodnega tržaškega ozemlja. Kot posledica tega — na osnovi drugega odstavka spomenice o soglasju — je zavezniška vojska upravnost vrnila italijanski vladi upravo področja severno od demarkacijske črte, ki obsega mesto Trst in okolice občine, področje, nad katerim ni nikoli prenehala italijanska suverenost, kot to trdi jugoslovanska pisna nota, ker ni bilo ustanovljeno mednarodno pravno telo. Svobodno tržaško ozemlje, ki bi moralo prevzeti to suverenost. Zato ni mogoče razumeti neumnosti namig o odprtju tržaškega vprašanja.

Nato nota poudarja: »Prav zato, ker se italijanska vlada skupolozno drži načel spoštovanja — ki pa mora biti obojestransko — obstoječih sporazumov ozemeljske celovitosti in nevmešavanja, popolnoma priznava že pojasnjeno juridično stanje, ki izhaja iz mirovne pogodbe in londonskega memoranduma.

Italijanska vlada je vedno spoštovala in namerava spoštovati ozemeljsko razdelitev, ki izhaja iz omenjenih aktov, do katerih ni nikoli nameravala in ne namerava sprejeti nobene enostranske pobude. Italijanska vlada pa je morala ob vsaki pretekli priložnosti podčrtati in mora podčrtati tudi ob sedanjih priložnostih — pravi nota Farnesine — potrebo, da tudi jugoslovanska stran ne bi sprejela enostranskih pobud, kot je to nedavno storila z zamenjavo napisnih plošč na demarkacijski črti. Na to potrebo sta se torej sklicevala tako italijanski ustni pogo- seg od 22. februarja 1974, kot pis- mena nota od 8. marca 1974.

Zunanje ministrstvo ima torej čast, da potrjuje izjavo, ki jo je dal predsednik vlade v republiknem parlamentu 21. marca 1974, ki pravi- lovala o celovitosti federativne Republike Jugoslavije in ne bo sporna. Ne glede na italijanski stališče glede pravi- lovanja jugoslovanske vlade področja južno od demarkacijske črte, ki jo določa spomenica o soglasju, ita- lijanska vlada ne namerava v nobe- nem primeru osporjati pripadajo- čo oblast Socialistični federativni republiki Jugoslaviji skladno s spo- menico o soglasju in namerava, kot je sicer vedno to delala, spošto- vati demarkacijsko črto enako kot ta spoštuje državne meje. V tej zvezi — zaključuje nota — se zdi ne- umestno vsako namigovanje na ita- lijanske ozemeljske zahteve do So- cialistične federativne republike Ju- goslavije. Obenem pa pripominja, da je nesprejemljivo nevljudni zar- gon uporabljen v nekaterih izrazih jugoslovanske pisne note z dne 30. marca 1974.

Protesti v Jugoslaviji proti italijanski noti

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 16. — Protestni val proti irendentističnim zahtevam ita- lijanske vlade se nadaljuje. Sku- pinna delavcev začasno zaposlenih v Švici v pismu predsedniku Titu med drugim poudarja, da se bodo apetiiti italijanske vlade razbili ob odločitvi vseh narodov Jugosla- vije, da se z vsemi sredstvi upo- sovražnemu napadu. Isto sporočajo tudi jugoslovanski delavci zaposleni v Avstriji. Zvezni odbor zveze zdu-

ženja borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije v brzjavki pred- sedniku Titu med drugim zagotav- lja, da bori ne bodo nikdar do- volili, da se na katerikoli način o- groža nacionalna suverenost in ce- lovitost Jugoslavije, varnost njenih dokončno določenih meja, neovira- na graditev samoupravnega socia- lizma in neodvisnost jugoslovanske načelne neuvrščene politike.

B. B.

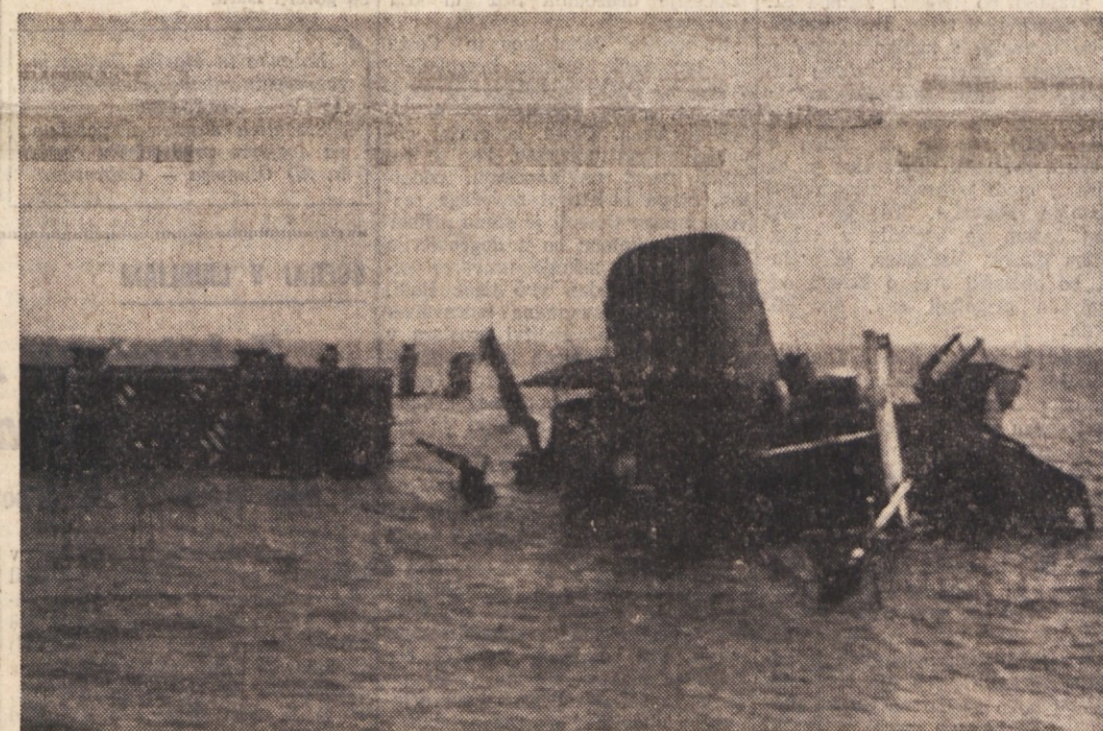
Edward Kennedy na obisku v Beogradu

BEOGRAD, 16. — Danes zvečer je prisel v Beograd na neuradni obisk ameriški senator Edward Ken- nedy. V Beogradu se bo zadržal dva dni in bo gost jugoslovanskega parlamenta. Sprejeli ga bodo poleg predsednika Tita tudi Kardelj, pred- sednik ZIS Bijičić in predsednik parlamenta Todorović.

MRZLIČNA PRIZADEVANJA AMERIČANOV, DA BI PREPREČILI PROTHZRAELSKO RESOLUCIJO

Varnostni svet OZN razpravlja o protestu libanonske vlade proti izraelskemu napadu

Sirski predsednik Asad zaključil obisk v Sovjetski zvezi - Kissinger kaj kmalu ponovno na Blaznem vzhodu



Prihodni teden se bodo začela dela za nevtraliziranje min v Sueškem prekopu, pred tem pa bodo morali odstraniti ostanke potopljenih ladij ob vzhodu v suško pristanišče. Na sliki potopljen egiptovski 20.000-tonski tanker «Saad El Phurates»

NADALJEVANJE KONFERENCE O RAZOROŽITVI V ŽENEVI

Waldheim: Čimprej prepovedati podzemeljske jedrske eksplozije

Posega ameriškega in sovjetskega delegata

ŽENEVA, 16. — Po sedemdeset- nem premoru se je danes nadalje- vala konferenca o razorožitvi. V začetku so prečitali poslanico glavnega tajnika združenih narodov Waldheima, v kateri poudarja, da je treba priti na konferenco do konkretnih zaključkov predvsem glede prepovedi eksperimentalnih pod- zemeljskih jedrskih eksplozij, ka- cialistične federativne republike Ju- goslavije. Obenem pa pripominja, da je nesprejemljivo nevljudni zar- gon uporabljen v nekaterih izrazih jugoslovanske pisne note z dne 30. marca 1974.

stare obljube in obveznosti, ki pa jih ne spoštujejo.

V Varšavi zasedanje varšavskega pakta

VARŠAVA, 16. — Semkaj je da- nes prispela sovjetska delegacija, ki se bo udeležila sestanka politič- nega posvetovalnega odbora var- šavskega pakta. Pogodba o ude- ležbi v varšavskem paktu v pri- hodnjem letu. Pričakujejo pa, da bodo članice varšavskega pakta pogodbo obnovile že v prihodnjih dneh. V delegaciji katero vodi glavni tajnik KP Sovjetske zveze Brežnev so tudi predsednik vlade Kosić, zunanji minister Gromiko in tajnik centralnega komiteja KP SZ Katusev.

Kmalu vsedrjavna stavka pekovskih delavcev

RIM, 16. — Pogajanja za obno- vitev delovne pogodbe pekovskih delavcev se bodo nadaljevala v četrtak na ministrstvu za delo. Kljub temu pa je položaj izredno zaostren. Delodajalci nočejo spre-

jeti sindikalnih zahtev in po- gujejo vsako popuščanje s ponovno podražitvijo kruha. Proti temu iz- stavljanju so sindikati odločno na- stopili in napovedali za 22. aprila 24-urno stavko, nadaljnjih 48 ur pa bodo pekovski delavci stavkali po posameznih pokrajinah do kon- ca tega meseca. Vzporedno z vse- državno stavko pekovskih delavcev so napovedali 4-urno stavko tudi delavci živilske industrije, ki se bojujejo za novo enotno delovno pogodbo.

Tajništva zvez poljskih delavcev CGIL, CISL in UIL so danes ob- javila program sindikalnega boja za obnovo vsedrjavne delovne pogodbe. Program vsebuje tudi šte- vilne delavske shode, ki so bili napovedani za 22. t.m. ter vse- državno stavko, ki bo v tork 23. aprila.

Jonasovo zdravstveno stanje zaskrbljuje

DUNAJ, 16. — Tajništvo predse- stva avstrijske republike je sporo- čilo, da se je zdravstveno stanje predsednika republike Franza Jo- nas poslabšalo, zaradi česar obstajajo resni vzroki za zaskrbljenost.

Po državnem udaru v Nigerju

DAKAR, 16. — Po državnem u- daru, ki je strmoglavil vlado pred- sednika Hamanija Diori, so v Ni- gerju ustanovili vrhovni vojaški o- bor, katerega sestave še niso spo- ročili. Kot poroča radio Niger, je že izdal vrsto ukrepov, med kate- rimi je osvoboditev vseh političnih je- nitkov. Obenem so pozvali milici- jo, naj izroči orožje na policijskih postajah.

Razvoju političnega položaja v Nigerju sledijo v krogih francos- ke diplomacije z velikim zama- njem. Francija je bila namreč na tem, da sklene vrsto sporazumov s to afriško državo, saj je Pariz ze- lo zainteresiran za izkoriščanje bo- gatih uranovih ležišč, ki so jih pred kratkim odkrili v Nigerju.

Libijski ministrski predsednik Džalub je sinoči odpotval v Nia- mey, glavno mesto Nigerja, da bi se prepričal o položaju, ki vlada v državi, po strmoglavljenju vlade predsednika Diori. Libija in Niger sta 9. marca podpisala sporazum o vzajemni obrambi in varnosti, po katerem se vsaka država obvezuje, da bo branila drugo v primeru a- gresije.

Italijanska delegacija na obisku v Egiptu

KAIRO, 16. — Na povabilo zdru- ženja za prijateljstvo med Egiptom in Italijo je italijanska delegacija, v kateri so bili predstavniki sre- dišča za arabsko-italijanske odno- se, afriško italijanskega inštituta, to- ri inštituta za odnose z afriškimi, južnoameriški in bližnjevzhodnimi državami, obiskala Egipt, kjer se je zadržala deset dni.

V teku svojega obiska so člani delegacije imeli vrsto pogovorov z generalnim tajnikom arabske socia- listične unije Ganemom, s predse- dnim ljudske skupščine Badani- jem, s katerima sta proučila mo- žnost okrepitev odnosov in medse- bojnega spoznavanja, da bi boljše razumeli politične in gospodarske potrebe Egipta. Med svojim biva- njem v Egiptu je italijanska de- legacija obiskala tudi industrijska središča, turistične znamenitosti Kaira in Aleksandrije ter arheolo- ške znamenitosti Luksorja in vi- sokem Egiptu.

RIM, 16. — Minister za proračun Giolitti je danes jutraj odpotval iz Rima v New York, kjer se bo udeležil izrednega zasedanja gene- ralne skupščine OZN o surovinah. Minister Giolitti, ki se bo zadr- žal v New Yorku približno teden dni, bo jutri imel svoj govor na konferenci. V teku svojega biva- nja v Združenih državah bo Giolitti imel vrsto pogovorov z osebnosti ameriškega gospodarstva in fi- nancnega sveta ter bo imel preda- vanje na sedežu italijansko-ameri- ške trgovske zbornice.

Tindemansova posvetovanja za sestavo nove belgijske vlade

BRUSELJ, 16. — Danes so se ponovno začela pogajanja, ki jih vodi vodja flamskih demokratiz- mianov Tindemans za obnovo vlade, ki se jih prekinili za časa velikonoč- nih praznikov. Tindemans skuša ustvariti koalicijo, ki naj bi mu omogočila sestavo tristranske vlade med liberalci, demokratizmi in socialisti. Sedanja kriza je ena najdaljših v belgijski zgodovini. Za- čela se je namreč 19. januarja z odstopom vlade, ki ji je predsedoval socialist Leburtin.

Jutri začetek vsedrjavnega kongresa liberalne stranke

RIM, 16. — V četrtke se začne v Rimu kongres italijanske libe- ralne stranke. V kongresni dvorani EUR se bo zbralo 550 delegatov. Kongres se bo odvijal pod geslom »Ni svobode brez liberalizma, ne omiknega reda brez demokracije«. Kongres bo odp. predsednik stranke Malagodi, nikar bo tajnik stranke Bignardi imel glavno po- ročilo. Razprava o tajnikovem po- ročilu se bo nadaljevala do 22. aprila, nikar se bo kongres za- ključil 23. aprila z izvolitvijo nove- ga vsedrjavnega sveta.

Danski zunanji minister maja v Veliki Britaniji

KOPENHAGEN, 16. — Danski zunanji minister Guldberg bo v začetku maja odpotval v London, kjer se bo sestal z britanskim zu- nanim ministrom Callaghanom, s katerim se bo pogovarjal o vpra- šanju britanske udeležbe v gospo- darski skupnosti. Njegov obisk v Londonu bo sovpadal z uradnim potovanjem v Veliki Britaniji dan- ske kraljice Margarete in princa Henrika. V intervjuju, ki ga je dal reviji »Europa«, je Guldberg poudaril dansko stališče in dejal, da ponovno odprte pogajanj z britanske strani ne bo spremenilo danske politike do Evrope.

SESTANEK VSEDRŽAVNEGA VODSTVA REPUBLIKANSKE STRANKE

Republikanci obtožujejo KD, da zastruje kampanjo za referendum

Zveza demokratičnih žena protestira, ker ji ne dovo- lijo udeležbe na televizijskih oddajah o referendumu

RIM, 16. — Predsedstvo in vse- državno tajništvo italijanske zveze za razporoko (LID), je ostro kri- tiziralo ukrep, s katerim so oblasti zagotovile strankam, ki so zastopa- ne v parlamentu proti odboru proti razporoki znanega desničarja Lom- bardija, monopol radiotelevizijske propagande. Obenem obsojajo po- kus, da bi preprečili organizaciji, kot je zveza za razporoko, celo le- pit plakate in imeti javne shode na trgih v okviru kampanje za re- ferendum. Da bi protestirali proti takemu početju, bo skupna radi- kalcev in aktivistov zveze za raz- poroko začela jutri na Trgu Navo- na v Rimu gladovno stavko.

Tudi vsedrjavno tajništvo zveze demokratičnih žena (UDJ) se s svo- je strani poslalo predsedniku pa- rlamentarne komisije za nadzorstvo nad radijskimi oddajami ter pre- sedstvu RAI-TV pismo, v katerem protestira, ker zveza ni bila vsteta v organizacije, ki se udeležujejo te- levizijskih oddaj o referendumu.

V pismu je nadalje rečeno, da je zveza demokratičnih žena že ja- nuarja zahtevala pravico do udelež- be na televizijskih oddajah za vse ženske organizacije, ker je zastopa- la stališče, da je treba priznati ob- stoječo specifičnost enotne žensk in njihovih združenj za kampanjo o referendumu. Vsedržavna zveza de- mokratičnih žena ugotavlja, da je ukrep televizijske ustanove krivič- nen, ter zato zahteva, naj zagotovi udeležbo v oddajah o referendumu tudi njej.

Politični tajnik krščanske demo- kracije Fanfani je danes v Cagliari- ju imel shod na katerem je obra- zložil smernice, ki jih v zvezi z re- ferendumom o razporoki zastopa KD. Fanfani je o btej priložnosti ponovil svoja že znana stališča, češ da od- prava razporoke zagotavlja enotnost družine ter štiti ženo in otroke.

Vsedržavno vodstvo PRI se se- sesto danes popoldne pod predsedstvom podtajnika Battaglie, ki nadomestila La Malfo, ki se ni okrevljal po kirurškem posegu, ki se mu je pred dnevi pod- vrzel. Battaglia je imel poročilo, v katerem je obravnaval predvsem vpra- šanje, referendum o razporoki. Uvo- doma pravi Battaglia, da je čedalje večje število tistih katoličanov, ki so se izrazili za ohranitev zakona Fortu- na - Baslini o razporoki. Dejstvo, da so duhovniki, pravniki, zgodovinarji, novinarji, sindikalisti, katoliški krožki in organizacije izrazili pripravljenost in odločnost, da glasujejo »nes« na skorajšnjem referendumu, dokazuje željo velikega dela katoliškega sve- ta, da sprejme z mirno vestjo raz- poroko. To obenem dokazuje, da sprejemajo te svobodne vesti in spo- stovanje vsakega prepričanja, ki je vsebovana v zaključkih drugega va- tikanskega koncila. Toliko bolj ne- razumljivo, je nadaljeval podtajnik Battaglia, je zadržanje krščanske de- mokracije, ki enostavno zavrača za- kon, katerega visoko človeško in ci- vilno vsebino spravljajo v dvom ša mo v Italiji.

Republikanska stranka, je nade- ljeval Battaglia, ugotavlja, da je krščanska demokracija začela svojo kampanjo za referendum s tem, da je predlagala politične in ustavne te-

DANES

Italijansko zunanje ministrstvo je včeraj odgovorilo na zadnjo jugoslovansko noto v zvezi z bivšo cono B. Glavni tajnik ita- lijanskega zunanjega ministrstva veleposlanik Gaja je izročil noto jugoslovanskemu veleposlaniku v Rimu Pavčeviću. Obenem pa je veleposlanik Gaja zaprosil Pavi- čevića za pojasnila o izjavah, ki jih je dal predsednik Tito v po- nedeljek v Sarajevu. Italijanska nota v bistvu poudarja stališče italijanske vlade glede suverenosti, poudarja veljavnost svojih prejšnjih not, kakor tudi izjav, ki jih je v zvezi z vprašanjem biv- še cone B dal predsednik vlade Rumor v parlamentu, ko je pre- čital programsko izjavo nove vla- de. V noti se italijanska vlada sklicuje na juridično stanje mi- rovne pogodbe in londonskega memoranduma ter ponavlja svo- ja prejšnja stališča o delu do- končne meje med Italijo in Ju- goslavijo in o demarkacijski črti med bivšima conama Svobodne- ga tržaškega ozemlja.

Pod vodstvom namestnika taj- nika PRI Battaglie se je sestalo vodstvo republikanske stranke, na katerem so razpravljali o raz- poroki in ugotovili, da skuša KD na vsak način zastriti polemiko. Obenem sta protestirali italijan- sko združenje za razporoko in združenje demokratičnih žena, ker sta bili izključeni iz televi- zijskih oddaj o referendumu.

Sirski predsednik Asad je za- ključil svoj obisk v Sovjetski zvezi, kjer je imel vrsto pogo- vorov s sovjetskimi voditelji. V spletnem komunicirju je poudar- jena potreba po okrepitevi sirske obrambne zmogljivosti in nujnost večje prisotnosti SZ s pogajanj h za rešitev krize na Blaznem vzhodu.

V New Yorku se je medtem sestal na libanonsko zahtevo varnostni svet OZN, ki bi moral obsojiti teroristični napad Izrael- cev na libanonske vasi. Ameriš- ki predstavnik si prizadeva, da bi spremenili protizraelsko reso- lucijo v splošno resolucijo proti nasilju na Blaznem vzhodu.

V tržaškem občinskem svetu je briznilo odjekljiva vest, da je tržaški preiskovalni sodnik spro- žil kazenski postopek proti žu- panu Spacčinju in celotnemu ob- činskemu odboru, ker so svoj čas odobrili dva milijona lir prispev- ka za obnovo obdelovanih Viet- nama iz vojnih ruševin.

ČUDNO ZAVEZNIŠTVO MED NEOFAŠISTI IN DEMOKRISTJANI

Oster spor v občinski volilni komisiji glede razdelitve mest skrutinatorjev

Poslanec Belci o antifasističnem značaju KD - Prihod
Almiranteja pomeni resno nevarnost fašističnih provokacij

Občinska volilna komisija se večeraj ni dogovorila za načelni kriterij o razdelitvi skrutinatorjskih mest in bo o tem danes ponovno razpravljala. Če danes ne bo dosežen sporazum, bo moral odločiti občinski svet, kot predvideva zakon o referendumu.

Na seji občinske volilne komisije je prišlo do dveh ostro ločenih stališč: KD in MSI sta vztrajala, da je treba razumeti načelni sporazum 50:50, ki je bil dosežen glede plakiranja, na tak način, da bo imel odbor, ki je sprožil referendum, 20 odstotkov skrutinatorjev, KD in MSI skupaj 40 odstotkov, vsi ostali (KPI, PSI, PSDI, PRI in PLJ) pa 40 odstotkov. Demokristjanski predstavnik je to ujemel, češ da je odbor, ki je sprožil referendum izven glavnega niza, da imajo volilci po dveh skrutinatorjih, ki predstavljata silo, ki so za ukinitev zakona o razporoki, medtem ko bi politične sile, ki so za »nem« imele samo po enega skrutinatorja. Celotni »lačni blok« je zaradi tega že prej predlagal, da se tudi mesta skrutinatorjev razdelijo po načelu pol in pol.

Kot že rečeno, večeraj ni prišlo do sporazuma in se sedenjak občinske volilne komisije nadaljeval danes. Če bi tudi danes KD skupaj z neofašisti vztrajala, bo seveda prišlo do razprave v občinskem svetu, v katerem pa je številčno naslednji položaj: MSI 8, KD 23 svetovalcev ali večina 31, pri čemer pa vsi ostali. Seveda gre pri tem za aritmetično večino, ki bi politično pomenila preokret glede osnovnih načelnih stališč večinske stranke in predvsem glede njene antifasizma, kar pa bi v praksi tudi pomenilo razbičje leve sredine. Zato je tudi politično nemogoče, da pride do takega glasovanja, vendar je že samo dejstvo, da se je komisija ustvarila koalicijsko med KD in MSI značilno za očiščeno, ki se ga skuša vzbužiti z referendumom in za novo razmerje sil, ki nastaja ob njem.

Tega dejstva se zaveda tudi krajevno vodstvo KD, ki se je že enkrat zabeležilo v očitnih težavah, ko je v občinskem svetu načelnik neofasistične svetovalske skupine Giacomoelli poveljal župana zaradi njegovih izjav o bivši coni B. V četrtki bo v Trstu misovski prvak Almirante, ki bo govoril o referendumu in zelo verjetno tudi o jugoslovansko-italijanskem sporu. Obstaja stvarna možnost, da bo dvakrat pohvalil demokristjane: Rumorja

zaradi referenduma o razporoki. Mora pa zaradi note italijanske vlade o bivši coni B.

Očitno v tej zvezi je poslanec Belci včeraj govoril v Trstu o tem, da KD odločno zavrača MSI. Belci se je skliceval na zadnje zasedanje vsedravnega sveta stranke in je nadaljeval, da je KD sprejela resno demokratično in antifasistično obvezo, ki je nedvoumna in nepreklicna. Stališče MSI in Almiranteja o referendumu nima nič skupnega s stališči Kršćanske demokracije. Predlog KD o stabilni družini, ki jo predvideva republiška ustava, izhaja iz vizije svobodne družbe, ki jo je fašistično totalitarizem vedno zanimal in preganjal.

Tržaška federacija KPI je v zvezi s prihodom Almiranteja izdala sporočilo, v katerem pravi, da je njegov prihod vedno želitev za mesto, ki ga je prodala nacionalist prav vlada, v kateri je sodeloval tudi Almirante, tokrat pa da gre za resno in nevarno provokacijo. Skrajna desničarska stališča povzročajo stalna žarišča napetosti, še zlasti glede mejnih vprašanj. Vsi se spominjamo nasilnih dejanj, do katerih je prišlo 8. decembra 1970 med manifestacijo MSI o bivši coni B.

Poročilo KPI nadaljuje, da ni razumljivo, kako so odgovorne oblasti v sedanjem težavnem in napetem položaju dovolile zborovanje fašističnega prvaka in da pri tem niso upoštevale tudi posledice mednarodnega značaja. Tržaška federacija KPI poziva vse člane in vse sile, ki se sklicujejo na odporniško gibanje, naj bodo budne in naj odločno odgovorijo na vsako provokacijo, do katere lahko pride zaradi Almirantejevega prihoda v Trst.

Almirantejev prihod pa bo istovrstno tudi pomenil opozorilo za volivce KD, da ne smejo med glasovanjem o referendumu pomešati svojega glasu z glasovi neofašistov in da morajo zato glasovati za ohranitev zakona o razporoki.

Tovarniški svet tovarne »Grandi Motori« je izdal proglas, v katerem ugotavlja, da je prišlo do krize družin zaradi razhajanja italijanske družbe in ne zaradi zakona o razporoki. Zakon nikogar ne sili, da se loči in zaradi tega tudi ne žali katoličanov, ki vidijo v poroki kakršnokoli krivdo. V referendumu se skuša umetno ločevati delavce, razbiti verski mir in narediti korak nazaj. Zaradi tega je tovarniški svet pozval vse delavce, pa naj so katoličani ali ne, da 12. maja glasujejo proti ukinitvi zakona o razporoki.

Včeraj popoldne se je sestal tudi

odbor za glasovalno premirje, v katerem so zastopani predstavniki vseh strank, ki imajo svoje predstavnike v parlamentu. Govorili so o urnih zborovanjih in o raznih oblikah kampanje.

Tatinski podvig z uspalnim plinom

Prebrisan tat je okradel Graziello Dobrigno vd. Mamolo iz Ul. Montel. 23 v Trstu, ki se je vračala z izleta v Parizu. Ko je ležala s hčerjo in drugimi Tržačankami v spalnem kupeju, je tat izpustil v kupe večjo količino uspalnega plina in nato nemoteno odnesel Dobrigno koveček, v katerem je bilo za pol milijon lir draguljev in denarja. Tatvine se je Dobrigna zavedela komaj v Veroni, kjer se je prebudila.

S SINOČNJE SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Sprejet sklep o iriletnem načrtu za preureditev avtobusnih prog

Kdaj bo ustanovljena komisija za razdelitev zemljišč stanovanjskim združbam?

Včerajšnja seja tržaškega občinskega sveta se je začela v znaku solidarnosti s prijavljenim županom in odborom (zaradi podpore vietnamskemu narodu), kateri pa je takoj sledil oster spor v zvezi z vprašanjem dodelitve zemljišč stanovanjskim združbam. Slednje je več kot dve leti čakajo na ta sklep, ki je bil pred dvema tednoma na dnevnem redu, a so ga sedaj nerazumljivo črtali. Prof. Costa (KPI) je v začetku seje zahteval, naj bi o sklepu, se pravi imenovanju komisije za razdelitev zemljišč stanovanjskim združbam za graščino po načelnih zakonih 167, razpravljali takoj. Svojo zahtevo je utemeljil s kritiko na račun občinskega odbora, ki zadevo zavlačuje v škodo združbam.

Odgovoril mu je odbornik De Luca, (KD), da je bil sklep v zadnjem trenutku popravljen in da mora o njem ponovno razpravljati pristojna komisija. Ta je sklep pred časom že odobrila z veliko večino glasov. Vsekakor, je obljubil, bo občinski svet o sklepu odločil na prihodnji seji, dne 26. aprila.

Odbornik za javna dela Giuricin je nato odgovoril svetovalcu KPI Lucianu Ronciju na vprašanje o nevdzrženem stanju cest na Koloniji in področju za novo univerzo. V bistvu, je dejal Giuricin, petletni načrt ne predvideva na tem področju drugih posegov. Vnela se je polemika, ko je Roncelj odgovoril, da so ceste »makadamske« in teče po njih greznica voda, kar ni dostojno za mesto, kot je Trst.

Po teh uvodnih polemikah je odbornik za ACEGAT Ennio Abate obravnaval novo shemo načrta za preureditev avtobusne mreže v tržaški občini. V bistvu, je dejal, bodo proge začrtane po tokovih prebivalstva (po študiji podjetja SOMEA) tako, da bo vsaka točka v mestu ali periferiji dosegljiva z enim samim, kvečjemu dvema avtobusoma. Proge, ki jih bo manj (od sedanjih 38 na 27), bodo podaljšane od sedanje »srednje dolžine« 5 km na 8 kilometrov, vožnje na temeljnih smericah bodo poprečno vsake 4 do 5 minut, na periferičnih (na zahodni Kras in v Trebče) pa vsake po ure. Avtobusna mreža bo spreminjena ob praznikih in v večernih urah glede na potrebe. Na vsej

SINOČNI PREMIERA SSG V KULTURNEM DOMU

Pretresljiv in umetniško poln Asturiasov «Torotumbo» na Malem odru

Domiselna režija Maria Uršiča na funkcionalni sceni Edvarda Zajca

Sinoči je bila v Kulturnem domu premiera «Torotumbo», pretresljive igre guatemalskega Nobela Angela Asturiasa. Stalno slovensko gledališče je prvič v slovensčini (prevod Borut Trekman) krstilo na Malem odru, čeprav je predstava zaradi obsežne scene in številnih svetlobnih efektov tekla na velikem odru. Pri tem ne moremo mimo ugotovitve, da se je sinočnje premiere «Torotumbo», ki jo naše gledališče izven svojega abonmajskega programa, čeprav bi delo prav lahko sodilo v redni abonmajske repertoire, udeležilo le skromno število ljubiteljev gledališča. Škoda, saj tako polnokrvne, pretresljive in razburljive predstave, ki sta jo mojstrsko izpeljala režiser Mario Uršič na eni strani ter igralski ansambel s Stanetom Starešiničem v glavni vlogi na drugi strani, še dolgo nismo videli.

Asturiasova igra, ki je dramatičacija istoimenske novele iz zbirke šestih pripovedi «Week-end v

Guatemali», obravnava boleče rane potlačene in razžaljene domovine, v kateri prihajajo v prvi plan neresna socialna, gospodarska in politična vprašanja indijanskih domorodcev, mučni položaj južnoameriškega človeka v svetu, polnem hinavštine ter politične in socialne sprajnosti. Vsa ta motiva «Torotumbo» je dobila v naših uprizoritvah širše dimenzije, razrasla je v naš čas, danes in tu, ko postajajo živali, mrtovinariji, kot je Estanislao Tamagosa, vse bolj žive. Skratka, če uporabimo besede režiserja Uršiča, zanimiva, aktualna in pretresljiva politična malverzacija, demistifikacija.

Poleg Staneta Starešiniča, ki je svojo vlogo E. Tamagosa tolmačil izredno studijsko in umetniško polnokrvno tako, da je doživel uspeh, so nastopili še Mira Sardocheva v dveh vlogah, Kravordcheva in v naravnost pretresljivi vlogi očeta Benecije, Alojz Milčič (Tizonelli), Livio Bogatec (Quintuche) in Lidijske Kozlovičeva (Nataya). Domisel

no in zelo funkcionalno sceno je zasnoval Edvard Zajec, ki je tudi pripravil kostume.

Književni simpozij v Devinskem gradu

V soboto in nedeljo, 20. in 21. aprila bo v Devinu mednarodni simpozij 1974 skupine «Donavska literatura», ki ga prireja Italijansko - avstrijski kulturni krožek. Skupina, ki je nastala pred tremi leti na pobudo univerze v Innsbrucku in ki sestavljajo najbolj ugledni književni kritiki in znanstveniki iz sedmih držav srednje Evrope. V tej skupini so namreč poleg Jugoslavije in Italije zastopani znanstveniki iz Avstrije, Češkoslovaške, Madžarske, Romunije in Bolgarije.

Odprtje letošnjega simpozija, ki bo pod pokroviteljstvom devinskega princa Turn Taxisa in ki bo glavno temo obravnaval ekspresionizem s posebnim poudarkom na književniku R. M. Rilkeja, bo v soboto ob 10. uri. Simpozij bo potekal v nemškem jeziku. Vsi, ki se za srečanje zanimajo, lahko dvignejo vabila pri vratarju Devinskega gradu.

Zemljeknjižni dokumenti razvidni iz mikrofilmov

Od 1. aprila letos so na tržaškem zemljeknjižnem uradu na voljo občinstvu mikrofilmi zemljeknjižnih dokumentov, ki se nanašajo na obdobje med letom 1940 in 1955. Deželna uprava, ki je prevzela pred letom dni ustrezne pristojnosti od države, je pred časom začela preurejevati arhiv in preslikavati vse dokumente na posebne mikrofilme. Z obdobjem 1940-1955 so strokovnjaki pričeli zato, ker so bili ti dokumenti razmeroma najlažje ohranjeni. Deželna uprava namerava urediti na mikrofilmih vso dokumentacijo od začetka tega stoletja do današnjih dni. Sedaj bodo uredili obdobje 1900-1940, kot zadnje pa obdobje 1955-1960 in dalje.

Razna obvestila

SPDT vabi na 1. predavanje sezone 1974-75 v petek, 19. aprila, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. Geppa. O Triglavskega narodnem parku bo predaval m. a. alpinista in zdravnik dr. Majda Mazovec s prikazom številnih diapozitivov.

VČERAJ V LJUBLJANI

Zaključena 13. mednarodna sejemska prireditev Alpe-Adria

Naša dežela je bila prisotna s kolektivno razstavo

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani se je včeraj zaključil 13. mednarodni sejem »Alpe-Adria«, na katerem je nastopilo 228 razstavljavcev iz 13 držav. Najbolj številna so bila letna podjetja iz Jugoslavije, iz Italije in Avstrije, to je iz treh držav, ki so pred trinajstimi leti dale pobudo za novo sejemsko prireditve, ki se je porodila kot »sejem obmeje blagovne menjave«.

Na letošnjem »Alpe Adria« je trgovska zbornica iz Vidma uredila po naročilu deželnega odbornika za industrijo in trgovino kolektivno razstavo deželnih izdelkov in proizvodov, katere se je udeležilo kakih 30 podjetij iz videmske in pordenonske pokrajine. Podobno kolektivno razstavo je organizirala tudi gospodarska zbornica iz Celovca. Sejemskega timent, ki so ga pristojne oblasti dovolile ob letošnji prireditvi, predvideva izmenjavo blaga za 2,5 milijarde lir med Italijo in Jugoslavijo in 20 milijonov šilingov med Jugoslavijo in Avstrijo (obakrat v vsaki smeri).

V naši deželi 1.131 zadrug

Koliko zadrug je v naši deželi? Na to vprašanje odgovarja L. Pello v zadnji številki revije »La Cooperazione nel Friuli - Venezia Giulia« in navaja - po stanju konec junija lanskega leta - 1.131 zadrug, od tega 524 v videmski, 279 v pordenonski, 220 v tržaški in 108 v goriski pokrajini.

Najbolj številne v deželi so kmetijske zadruge, ki seveda prednjačijo v videmski in pordenonski pokrajini. Tržaška pokrajina pa je na prvem mestu po številu gradbenih združb. Posebno močne so v Trstu Delavske zadruge, ki štejejo 18.000 članov. Po dejavnostih, s katerimi se ukvarjajo, se deželne zadruge delijo v naslednjem razmerju: poljedelstvo 142, delo 81, kmetijsko 427, gradbeništvu 369, promet 5, ribištvo 10 in razne druge dejavnosti 87 enot.

Do 30. aprila prošnje za premije v prid vajencem

Deželna uprava sporoča, da je bil rok za vložitve prošnje za priznanje

posebne premije, namenjene obrtniškim vajencem (deželni zakon št. 36 iz lanskega leta) podaljšan do 30. aprila letos. Premije so namenjene vajencem, ki so stopili v poklic po 22. novembru 1972 in ki so vsaj leto dni pri istem mojstru. Prošnje sprejemajo pokrajinske komisije za obrt in sindikalne organizacije.

Pijan je pred gostilno grozil s samokresom

Agenti letedečega oddelka so aretirali zaradi pijanosti in nedovoljene posesti strelnega orožja 47-letnega mizarja Stella Cancianija iz Ul. Mascagnia 14. Cancianci je »obiskal« vrsto šentjakobskih gostiln, nato pa stopil še v gostilno v Ul. Giuliana 14/a. Lastnik gostilne, 48-letni Giovanni Sferco iz Ul. del Veltro 14, mu ni natočil, ker je bil očitno pijan, povabil pa ga je, naj takoj odide. Cancianci se je najprej upiral, nato pa je iz žepa potegnil samokres vrste »colts« kal. 45, ter pred gostilno grozil in vpil razne nerazumljive stavke.

Seveda so takoj poklicali policijo, ki je Cancianija odvedla na kvosturo. Tu je priznal, da ima samokres že 30 let, da ga je dobil od nekega Američana še za časa Zavezniške vojske uprave, vendar da je samokres neuporaben. Kljub temu so ga zaprli najprej v celico kvosture, nato pa odvedli v koronjske zapore.

Nevaren petelin in še bolj nevarna mačka

Med sprehodom po Krasu na velikonočni ponedeljek je 47-letnega upokojenca Giuseppea Pernigottija s Trga Evropa 2 doletela neobičajna nesreča. Hodil je blizu železniške postaje na Opčinah in je pot zanesla mimo znanega pesjaka. Ko si je ogledoval pesje, je nenadoma napadel ... petelca, ki se je pasel ob ograji za vetuša. S kljunom ga je kavnisl v stegno leve noge tako, da se je včeraj Pernigottij moral zateči v bolnišnico, kjer so mu nogo obvezali.

Hujše pa so bile posledice za 86-letno Gemmo Gerusino vd. Lombardo iz Ul. Aldraga 1. Ravno ko je stopala skozi vhodna vrata, ji je mačka prekrizala pot. Priletna ženska se je spotaknila in nerodno padla na tla. Zlomila si je levo nogo in levo lopatico, zaradi česar so jo sprejeli v ortopedski oddelk s pridržano prognozo.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
MALI ODER
Miguel Angel Asturias
TOROTUMBO
Igra v dveh delih
Prvič v slovensčini

Prevod: Borut Trekman
Scena in kostumi: Edvard Zajec
Režija: MARIO URŠIČ

Jutri, 18. t. m., ob 16. uri

GLASBENA MATICA - TRST
Sezona 1973-74
Deveti abonmajske koncert

V soboto, 20. aprila 1974, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

ORKESTER IN SOLISTI LJUBLJANSKE OPERE

Dirigent: RADO SIMONITI

Solisti:
VERA LACIC, sopran
ZLATA OGNIJANOVIČ, sopran
BOŽENA GLAVAK, mezzosopran
MILKA EVTIMOVA, mezzosopran
JURIJ REJNA, tenor
EDVARD SRSEN, bariton
STANE KORTNIK, bariton
DANILO MERLAK, bas
IVAN SANCIN, bas

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. Manna 29 - tel. 418-605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Izleti

ANPI - Zveza borcev Trst priredi 21. 4. 1974, izlet z ogledom v Begunje in Bled, kjer bo kosilo. Odhod ob 7.30 z avtobusom s Forja Uplano (izpred sodišča). Vpisovanje pri ANPI - Trst, tel. 730306, v trgovini pošta Renar - Opčine, tel. 212255 in v Ljudskem domu v Križu do vključno 18. t.m.

SPDT organizira 21. aprila izlet na Blegoš. Vpisovanje do 17. t.m. v Ul. Geppa 9, v uradih ZSSD. Obvezen potni list, hrana iz nahrbtnika. Odhod ob 7. uri izpred sodišča - Forja Uplano. Za turiste obisk bolnice Franja.

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 17. aprila
RUDOLF
Sonce vzide ob 5.16 in zaton ob 18.53 - Dolžina dneva 13.37 - Luna vzide ob 2.42 in zaton ob 13.51.
Jutri, ČETRTEK, 18. aprila ... KONRAD

Vreme včeraj: najvišja temperatura 15,1 stopinje, najnižja 7,5, ob 19. uri 10 stopinj, zračni tlak 1009,1 mb, narašča, veter 21 km na uro severovzhodnik s sunki 39 km na uro, vlažna 40-odstotna, nebo 3 desetinke po oblačno, morje razgibano, temperatura morja 11,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 15. in 16. aprila 1974 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 31 oseb.
UMRLI SO: 53-letna Maria Fabris por. Sergovich, 77-letni Giorgio Ivanoff, 89-letni Cesare Barison, 48-letni Vittorio Finzi, 78-letna Maria Budihna vd. Stepančič, 70-letni Alojz Rebec, 67-letna Luisa Canella por. Prata, 90-letna Francesca Riva, 88-letna Emilia Laurica por. Sto. gaus, 56-letni Pietro Sulich, 93-letna Erminia Minca vd. Cor, 70-letna Elida Vighietti vd. della Torre di Valsassina, 71-letni Giuseppe Cimolin, 67-letna Anna Zigante vd. Radiočević, 69-letna Maria Ladini por. Minin, 25-letni Franco Riccoboni, 61-letna Giovanna Muielsen vd. Zocco, 73-letna Stefania Berne vd. Trevisanati, 70-letni Luigi Fermo, 73-letna Albina Rauter, 68-letna Urania Eskiglu vd. Zambon, 73-letni Fabiano Kravos, 74-letni Angelo Rosati, 56-letni Ruggero Faoli, 50-letni Antonio Zuzih, 73-letna Maria Pagliaro vd. Princ, 73-letna Linda Armani vd. Guearan, 74-letna Olga Srekar vd. Novak, 57-letni Luigi Fermo, 81-letna Carolina Gaspari, 87-letni Giuseppe Sergas.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Al Lloyd, Ul. Orologio 6 - Ul. Diaz 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Picciola, Ul. Oriani 2; All'Annunziata, Trg Valmaura 11.
NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)
Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Alla Giustizia, Trg Libertà 6; Alla salute d'oro, Ul. Mazzini 43.
LEKARNE V OKOLICI
Boljune (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226-165); Opčine (tel. 211-001); Prosek (tel. 225-141); Božje polje - Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 200-121); Sesljan (tel. 209-197); Zavje (tel. 213-137); Milje (tel. 271-124).

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
Ameriški dolar 644.—
Funt sterling 1.550.—
Švicarski frank 209.75
Francoski frank 137.40
Nemška marka 249.75
Avstrijski šilling 33.85
Dinar: dobl 40.—
debl 40.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - UL. F. FILZI 10 - TEL. 38-101, 38-045

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
Ameriški dolar 644.—
Funt sterling 1.550.—
Švicarski frank 209.75
Francoski frank 137.40
Nemška marka 249.75
Avstrijski šilling 33.85
Dinar: dobl 40.—
debl 40.—

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
Ameriški dolar 644.—
Funt sterling 1.550.—
Švicarski frank 209.75
Francoski frank 137.40
Nemška marka 249.75
Avstrijski šilling 33.85
Dinar: dobl 40.—
debl 40.—

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
Ameriški dolar 644.—
Funt sterling 1.550.—
Švicarski frank 209.75
Francoski frank 137.40
Nemška marka 249.75
Avstrijski šilling 33.85
Dinar: dobl 40.—
debl 40.—

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
Ameriški dolar 644.—
Funt sterling 1.550.—
Švicarski frank 209.75
Francoski frank 137.40
Nemška marka 249.75
Avstrijski šilling 33.85
Dinar: dobl 40.—
debl 40.—

Gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE v Trstu
Jutri, 18. t. m., ob 16. uri, v petek, 19. t. m., ob 16. uri in v nedeljo, 21. t. m., ob 16. uri ponovitev M. A. Asturiasa «Torotumbo».
SAG
V sredo, 24. aprila 1974, ob 20.30 v dvorani PD «Ivan Cankar», Ul. Montecchi 6/IV, nadst. druga premiera v sezoni: Igor Torkar POZAR. Druga slovenska uprizoritev novitve slovenskega dramatika Igorja Torkarja, ki jo je pred meseci krstilo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja.
Predstavo so pripravili: scenograf Ivan Verč, kostumografinja Marija Vidau, koreografinja Selma Micheluz, slikar Demetrijski Cej, lektorica Mila Sardoč in režiser Sergej Verč. Glavni ansambel sestavljata Igor Sancin in Saša Don, medtem ko v vzhodnih vlogah nastopajo Boris Kobal, Ivan Verč in Sergej Verč. Tehnični ansambel: Dušan Milčič in Franc Meula.

Ponovitvi v isti dvorani: v četrtak, 25. aprila, ob 17.30 in v soboto, 27. aprila, ob 20.30.

Koncerti

Pri blagajni gledališča »G. Verdi«, so na razpolago abonmaji za letošnje simfonično sezono »Pomlad 74«.
Koncertna sezona bo razdeljena v dva turnusa: A in B. Za turnus B, ki bo ob sobotah ob 18. uri, so na razpolago za študente abonmaji s popustom.
Prvi koncert letošnje sezone, katerega bo dirigiral Geoges Sebastian, bo v petek, 26. aprila.

Kino

La Cappella Underground predvaja danes, ob 19. in 21. uri sovjetski film »Il primo maestro« (Prvi učitelj, 1965) Andreja Mikhalkova - Koncalovsija. Igrata Natalia Arinbassarova in Igor Beiselman. Premiera.

Ariston - I.N.C. Danes zaprto. Jutri ob 16.00 »La rosa rossa«, Barvni film Franca Giraldija.
Nationale 15.00 Walt Disneyev film »2000 leghe sotto i mari«. Kirk Douglas, James Mason, Paul Lukas, Peter Lorre.

Excelsior 16.00 »Permettete signora che ami vostra figlia!«, Ugo Tognazzi in Bernadette Lafont. Barvni film.

Grattacielo 15.00-22.00 »Mussolini ultimo atto«, Rod Steiger, Franco Nero, Lisa Gastoni, Henry Fondi.
Fenice 15.00 »...altrimenti ci arrabbiamo!« Terence Hill in Bud Spencer. Barvni film.

Eden 16.00 »Mercoledì delle ceneri«, Liz Taylor, Helmut Berger, Henry Fondi. Barvni film.

Ritz 15.00 »La stangata«, Paul Newman in Robert Redford. Barvni film.

Aurora 16.00 »Jesus Christ superstar«, Capital 15.30 »Pane e cioccolata«. Nino Manfredi. Barvni film.

Cristallo 16.30 »Peccato veniale«. V glavni vlogi Laura Antonelli. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Impero 16.30 »Agente 007 vivi e la scia morire«, Roger Moore. Barvni film.

Filodrammatico 16.30 »Adolescenza perversa«. V glavni vlogi Femi Benussi. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 »Zanna bianca«. Igrata Franco Nero in Vima Lisi.

Ideale 16.00 »Tayang, il terrore della Cina«. Barvni film. Igra Wang Yu in Kan Kan.

Vittorio Veneto 15.45 »Polvere di stelle«. Monica Vitti in Alberto Sordi. Barvni film.

Albazio 16.00 »Il leggendario X-15«. Znanstvenofantastični film v barvah. Igrata James Gregory in David McLean.

Astra 16.30 »Il sanguinario«. Barvni film. Igrata Oliver Reed in Ily St. Johns. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Radio 16.00 »Sogni proibiti«. Barvni zab

VČERAJ V DEŽELNEM SVETU

Soglasno sprejeta vrsta izboljšav
za poslovanje obrtniških konzorcijev

Pri mešanih konzorcijih največ 30 odst. male industrije - Razprava o športu in razvedrilnih dejavnostih - Prispevki krajevnih uprav in nadzorni odbori

Na včerajšnji seji deželnega sveta je bil soglasno sprejet zakon, ki vnaša vrsto sprememb v besedilo predhodnega zakona (štev. 12 z dne 6. aprila 1972) v korist konzorcijev med maloindustrijskimi in obrtniškim podjetji. Poročevalce Persello (KD) je v obrazložitvi nove norme poudaril, da so spremembe potrebne, če se naj Deželna ustanova za razvoj obrtnosti (ERSA) aktivneje vključuje, predvsem s primerno finančno pomočjo v delovanje mesečnih konzorcijev, pri katerih pa morajo biti obrtniška podjetja v večini. Nova norma urejuje tudi vprašanje razmerja med soudeležbo male industrije in obrtniških podjetij; soudeležba male industrije je namreč po novem možna samo do neprekoračljivega stema 30 odst.

Persello je nato povedal, da je bilo konec lanskega leta v naši deželi 29.218 obrtniških podjetij s skupnim številom 75.045 zaposlenih. V tržaški pokrajini je bilo ob tistem datumu 5.303, v goriški pokrajini 3.049, v pordenonski 6.478 in v videmski pokrajini 14.388 obrtniških

podjetij. Obrtniških konzorcijev pa je bilo konec lanskega leta osemnajst. Najvidnejši so Consag (proizvodnja stolic) pri Sv. Ivanu ob Nadiži, Konzorcij za izdelovanje nožev v Maniagu, Kamarijski obrtniško-umetniški konzorcij v Tolmeči in Konzorcij furlanskih izdelovalcev copat v kraju San Daniele del Friuli.

V razpravo o zakonskem osnutku so posegli svetovalci Puppinjeva (Furlanska gibanje), Vitale (PSDD), Pascolat (KD), Volpe (PSI) in Rigutto (KPI), poročevalce Persello in konzorcijev.

Deželni svet je nato vzel v razpravo zakonski osnutek, ki vnaša

spremembe in določa nova finančna sredstva za razvoj športnih in razvedrilnih dejavnosti v Furlaniji-Jul. krajini. Novo normo je na kratko obrazložil poročevalce Biasutti (KD), nakar so spregovorili Morelli (MSI), Puppinje (MF), Lanza (PSDI), Bertoli R. (PLI), Bertoli S. (neodvisen) in Štoka (Slovenska skupnost). Slovenski svetovalci je opozorili na dejstvo, da ima mladina v goratih predelih naše dežele neprimerno manj možnosti za športno izživljanje kakor mladina v mestih in v nižinskem svetu, zaradi česar bi morala dežela posevati več sredstev za razvoj športnih in razvedrilnih dejavnosti v goratih krajih. Dežela naj bi nadalejšje skrbelo za športno izživljanje hudo prizadetih deželanov, ki so v tem pogledu povsem zanemarjeni. Pri tem naj bi jemali za zgled pobude, ki se na tem področju obnavljajo zlasti v Nemčiji, na Švedskem, v Češkoslovaški in drugod po svetu. Štoka se je še posebej zavzel za slovenska športna društva, ki so na splošno zelo aktivna in ki so dala iz svoje srede vrsto atletov državne in evropske ravni. Slovenskim športnim društvom v Furlaniji-Jul. krajini - je dejal Štoka - bi morala dežela nuditi še posebno pomoč glede na zaposlovanje in nasilja, ki so jih doživela v nedavni preteklosti.

Nadaljnjo razpravo o tem zakonskem osnutku so odložili na jutrišnje sejo. Pred zaključkom zasedanja je odbornik za krajevene usadne Varisco odgovoril na vprašanje svetovalcev Zantagninija, Volpeja in Ermana (FSI) ter Baraceti, Moschionija, Pascolata, Magrinija in De Cecca (KPI) v zvezi s sklepom pokrajinskega nadzornega odbora iz Vidma, da razveljavi sklep občine Trasagnis, s katerim je slednja namenila denarne prispevke Zdrženju goriških občin. Vsestranskemu združenju italijanskih parizanov in nekaterim drugim ustanovam, in da predala celotno zadevo v obravnavo sodišča. Svetovalec Ermanno (PSI) je opozoril na dejstvo, da se pokrajinski nadzorni odbori po čudnem postopku zganajo vsakrat, ko se občine pod njihovim nadzorstvom odločijo za določene posege (na primer ko je šlo za prispevke videmskih in oglejske občine za vietnamski narod), medtem ko ne ugovarjajo ob drugih prilikah (na primer v zvezi z nabirko za lačne v Indiji). Ne glede na političnost njihovega ravnanja je nedopustno - je dejal Ermanno - da nadzorni odbori v taki meri omejujejo avtonomijo krajevnih uprav. Ermanova izjava je podprl komunist Baracetti, ki je v svojem posegu izrecno povabil deželni odbor, naj se zavzame za to, da ne bodo mogli nadzorni organi nastopati v smislu zakonskih določb, ki izvirajo iz mračnega obdobja fašizma. Odbornik Varisco je v odgovoru dejal, da je vprašanje v osnovi zastarelo, saj je sodišče med tem časom opustilo vse prijavljene javne ugovarjave. Za prihodnje pa bo deželna uprava urenila vprašanje deželnih prispevkov, ki jih krajevene uprave namenjajo raznim ustanovam in organizacijam, s posebnim zakonom, ki ga bo predložilo samo odborništvu za krajevene ustanove.

Ravnateljstvo SNIA v Zdravščini grozi
z maščevalnimi ukrepi proti stavkajočim

Predstavniki oblasti so zagotovili spoštovanje pravice do stavke
V Milano bodo izdelali predlog zahtev za obrate skupine Bustese

Boj kemijskih in tekstilnih delavcev skupine SNIA traja že dva meseca. Pred dvema tednoma so podpisali sporazum kemijski delavci, tako da se nadaljuje samo še spor na tekstilnem sektorju. V naši pokrajini so v tem boju vsedržavne značaja udeleženi delavci tekstilne tovarne v Zdravščini, ki se pod enotnim sindikalnim vodstvom udeležujejo razčlenjenega stavkovnega gibanja. V odgovor na enoten boj je ravnateljstvo podjetja zagrozilo s prekinitvijo proizvodnje v nekaterih oddelkih. V odgovor na takšno izsiljevanje ravnateljstva je tovarniški svet skupno z delegacijo delavcev kolektivno obiskal včeraj zupana v Gradišcu, pokrajinsko upravo v Gorici in prefekta dr. Molinarija.

Delegacija tovarniškega sveta, ki jo je spremljalo sindikalno zastopstvo FULTA - CGIL, CISL, UIL (enotna federacija delavcev tekstilne in oblačilne stroke) je predstavniki oblasti pojasnila resolucijo sprejeto na sestanku tovarniškega sveta in FULTA 11. aprila ter opozorila na hude posledice sindikalne značaja, ki bi jih povzročili protistavkovni ukrepi, s katerimi grozi delavcem ravnateljstvo SNIA. (V oklepaju naj pripomnimo, da je to podjetje nudilo zaposlitev fašističnim provokatorjem, ki jih je z juga pripeljal v naše mesto fašistična sindikalna organizacija CISNAL).

Sindikalnim organizacijam, ki so izrazile zaskrbljenost sprčo delodajalcev grožnje, so predstavniki oblasti zagotovili svoje posredovanje, ki naj zagotovi pravico delavcem do stavke ter hkrati izrazi željo, da bi se spor čimprej poravnal v korist delavcev in vse goriške skupnosti.

Delavsko predstavništvo je dalo priznanje za posredovanje oblasti ter jih pozvalo, naj zagotovijo, da se bo o sporu govorilo v okviru normalne dialektike med prizadeti strankama in na podlagi obstoječih zakonov, ki urejajo pravico do stavke.

Na temelju zahteve FULTA je zveza industrijev določila, da bo sestank glede obnove delovne pogodbe v Cotonificio Goriziano v Sovodnjah dne 17. aprila ob 9. uri. Sindikat se bo na tem sestanku predstavil s naslednjimi zahtevami: investicijski in proizvodni program podjetja, zvišanje odkotkov zaradi neuporabnega akordnega dela, proizvodna nagrada, združitev kategorij in nova porazdelitev, nadzorovanje delovnega in večja zdravstvena varnost delavcev, sindikalne svobosti.

Danes pa se v Milano sestanejo vsi tovarniški sveti skupine Bustese ter pokrajinski sindikalni predstavniki. Sestanek zadeva kulniški podgorščiki tekstilnih delavcev. Na njem bodo postavili program zahtev, ki jih bodo predložili generalnemu ravnatelju Bustese. Ta program bo obsegal nalozbe in proizvodnjo, odpravo akordnega dela, družbeno mezo, združitev kategorij, proizvodno in gradno, ugotavljanje higienskih razmer, nadzorovanje delovnih pogojev s strani ustanov krajevnih u-

prav, zajamčeni prejemki in sindikalne svobosti.

ZA «PRAZNIK POMLADI»
Fotografsko tekmovanje
v Štandrežu

V okviru «praznika pomladi» v Štandrežu, na Pilošču (18. in 19. maja) bo tudi drugo nagradno fotografsko tekmovanje. Filmsko - fotografski odsek prosvetnega društva «Oton Zupančič» je za to priliko sestavil naslednje pravilnik.

Tekmovanje velja za vse fotografije v zamejstvu in za one v obmejnem jugoslovanskem področju. Tema in predmet: Štandrež, njegovo okolje in portreti domačinov. Tehnika: črnobela. Število del: največ deset. Velikost fotografij: od 18x24 do 30x30. Na hrbtni strani vsakega dela naj bo označeno ime in priimek, točen naslov tekmovalca ter tema ali predmet posnetka. Vpisni na 1000 lir. Tekmovalci naj izročijo dela do 11. 5. 1974 na sledeče na-

slove: Bar Milan in gostilna Romana, oba v Štandrežu. Zasedanje komisije: 12. 5. 1974, sporočilo izidov 18. 5. 1974, otvoritev razstave 18. 5. 1974 na veseličnem prostoru na Pilošču v Štandrežu. Nagrade: pokal «Oton Zupančič», zagotovljene so še nagrade do 15. mesta na lestvici. Vsa dela bodo razstavljena in ostanje last družstva. Petčlansko cenjevalno komisijo bodo sestavljali priznani slikar, dva priznana fotografar in dva slikarja. Imena članov komisije bodo objavljena po zaključku ocenjevanja.

Prosvetno društvo «Oton Zupančič» izraža željo, da bi se čimveč fotografirali udeležili tega tekmovanja in vabi zato vse fotoamatere, da pri tej pobudi sodelujejo.

Šolske vesti

Ravnateljstvo učiteljskega «Simon Gregorčič» v Gorici sporoča, da bo pri 18. aprila v risalnici šole s pričetkom ob 17. uri roditeljski sestanek. Starši dijakov ali njihovih namestnikov so vabljeni, da se sestan-

POMIRJEVALNA AKCIJA DEMOKRATIČNIH SIL

Movimento Friuli obsoja
iredentistično stališče

Stranka je v svojem zadržanju obvestila vse odgovorne dejavnike v Italiji

V naši deželi se vedno bolj množijo obsoje iredentističnega napada na sosednjo republiko. Demokratične sile zavzemajo stališča, s katerimi ločujejo svojo odgovornost od tistih, ki so z odpiranjem mejnih vprašanj zaostriili odnose med Italijo in Jugoslavijo. O nekaterih stališčih smo že poročali. Lahko pa bi navedli še več takšnih, ki so jih odgovorni dejavniki v naših obmejnih krajih sporočili predstavnikom sosednjih oblasti in v katerih izražajo željo po nadaljnjem razvijanju dobrega sosedstva.

Zboru tistih, ki obsojajo anarhistična in iredentistična stališča odgovornih italijanskih krogov, se je te dni pridružil tudi izvršni odbor Movimento Friuli, torej vodstvo furlanskega avtonomičnega gibanja, ki ima svoje predstavništvo v deželnem svetu.

Izvršni odbor je svoje stališče poslal predsedniku republike, predsedniku ministrskega sveta, ministru za zunanje zadeve, ministru za obrambo, ministru za notranje zadeve, predsedniku poslanske zbornice, predsedniku senata, parlamentarnim skupinam obeh vej parlamenta, vsedržavnim, deželnim in pokrajinskim tajništvom demokra-

tičnih strank, vsem javnim občilom, generalnemu konzulatu SFRJ v Trstu in predsedniku deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine.

Zaradi vprašljive in nekoristne note italijanske vlade, ki je povzročila sedanje hude polemike okoli cone B nekdanje Svobodnega tržaškega ozemlja - pravi uradno sporočilo Movimento Friuli - sklicujoč se na temeljno načelo o mirnem mednarodnem sodelovanju na podlagi medsebojnega spoštovanja, ki ima poseben pomen v obmejnem področju kot je naše, kjer se srečujejo ljudstva in furlanska, italijanska, slovenska in nemška narodnost; izraža najbolj živo zaskrbljenost zaradi anarhističnih zadržanj, ki jih podpirajo iredentistični in nacionalistični krogi, s katerimi se škoduje nadaljnjemu razvoju prijateljskih odnosov med Republiko Italijo in SFRJ Jugoslavijo ter še posebej med Furlanijo in Socialističnima republikama Slovenijo in Hrvaško; opozarja na nevarnost, da ta «incident» dejansko predstavlja prikladno opravilo za nadaljnjo zaostriitev tistega vojaškega režima, ki s svojimi težavnimi omejitvami in s svojimi nevarnimi vojaškimi vajami resno ogroža razvojne sposobnosti Furlanije; poziva najbolj odgovorne predstavnike prizadetih vlad, naj brez odlašanja rešijo spor v duhu enakosti, prijateljstva in političnega realizma.

Kakor je razvidno iz resolucije, ni gibanje Movimento Friuli zaskrbljeno samo zaradi poslabšanja mednarodnega položaja v tem delu Evrope, ampak se zaveda tudi resnih posledic, ki jih takšna zaostriitev prinaša furlanskemu gospodarstvu. Movimento Friuli je namreč v prvi vrsti boja proti vojaškim služnostim, ki so posebno v Furlaniji izredno razširjene, ter se zaveda, da lahko zaostriitev odnosov služi določenim krogom za uvedbo novih vojaških služnosti, torej za nova bremena, ki bodo še bolj potisnila k tlom furlanskega gospodarstva.

Kino

Gorica

VERDI 17.15-21.30 «Jesus Christus superstar». Ameriški barvni film. A. Nelly in N. Andersson.
CORSO 17.00-21.00 «Serpico». Al Pacino. Barvni film.
MODERNISSIMO 17.15-21.30 «Il portiere di notte». D. Bogarde in C. Rampling. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.
VITTORIA 17.15-21.30 «La spada nella roccia». Barvna risanka.
CENTRALE 17.15-21.30 «Lo chiamavano Trinità». T. Hill in B. Spencer. Barvni film.

Tržič

AZZURRO 16.00-22.00 «Anche i dottori ce l'hanno». Barvni film.
PRINCIPE 17.30 «I guappi».

Nova Gorica

SOCA - Nova Gorica «Mesto imenovano strahopetec», angleški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA - Šempeter «Krvavi plens», ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE «Serif in New Yorku», ameriški barvni film ob 19.30.

PO ENOTEDENSKIH VELIKONOČNIH POČITNICAH

Danes se na tržaškem porotnem sodišču nadaljuje
proces proti obtožencem atentata pri Petovljah

Na vrsti je še več desetih prič - Priča Giovanni Drusian bo tri mesece v zaporu v Kopr

točen, dajal je tudi izjave, ki so bile različne od onih, ki jih je dal na zaslišanjih.

Brez dvoma pa je gotovo, da so karabinjerji in preiskovalni sodnik zvezi njegove izjave kot dobre, ker so sedem mladih ljudi privedli pred sodišče. Morda pa so mu tudi dejansko obljubili 30 milijonov lir razpisane tiralice in prostost, kot je on od preiskovalcev zahteval, preden je vse izpovedal, ter ni morda zaradi tega predsednik sodišča dr. Corsi dovolil prejšnjega svedočenja pred sodiščem. Goriški državni pravdnik, ki je tudi javni tožilec na procesu, naj bi te podrobnosti navedel na procesu v najbolj ugodnem trenutku.

Prosveta

Mladinski krožek v Gorici priredi v petek, 19. aprila, ob 20.30 v klubski dvorani, Korzo Verdi 13, predavanja prof. dr. Jožeta Slivnika na temo «Rudnik urana v žirovskem vrhu».

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Tavassani, Korzo Italija 10, tel. 2576.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Rismond, Ulica Toti, tel. 72701.

Rojstva in smrti

ROJSTVA: Lorenzo Basso, Francesca Vecchi, Erica Lust, Enrico Francini in Sara Righi.
SMRTI: 68-letni upokojenec Quinto Forchiasini.

NARAŠČANJE HRUPNEGA RAZSAJANJA PO KRAŠKIH GMAJNAH

Motokrosisti postajajo
za kmete prava nadloga

Najbolj so v tem pogledu oškodovani Padričarji - Protest Kmečke zveze

«Na vsem Krasu ne najdeš več kotečica, kjer bi človek, naveličan in zdolgočasen od neprestane mestnega hrupa, lahko užil trenutek miru.»

Na takšna in podobna mnenja naložimo vedno pogostejše pri marsikom, ki si je nemara izbral sončno soboto ali nedeljo za krajši izlet v naravo, v spokojno tišino borovih gozdičev, daleč od hrupnih cest, in se je nepričakovno znel med takšnim hrupom, ki ga zlepa ni bil vajen v samem mestnem središču.

Ta neznozen hrup narašča po kraških gmajnah z naraščanjem športa, ki mu pravimo motokros. Med mladimi ljudmi je vedno več privrženecv tega vratolomnega in hrupnega športa, nikjer pa se niso uresničili primernega protesta, kjer bi motokrosisti lahko nemoteno vadili, da bi pri tem povzročili večje škode skupnosti. Tako pa jim je za namoteno divjanje z motorji na razpolago ves Kras in jih zato srečujemo na vseh koncih in krajih. Najhuje pa jim je v zadnjih časih področje od Drašče do trebenške gmajne, kjer med tednom stoje vozijo tudi vojaški oklopniki. Skratka, kar ne uničijo gosence in oklopnikov, uničujejo ta mala vozila.

Pri vsem tem pa so glavni oškodovanci spet slovenski kmetovalci, ki obdelujejo svoja zemljišča na tem področju. Vsa njihova prizadevanja, da bi preprečili nekontrolirano razsažanje motokrosistov na njihovih zemljiščih niso imela do sedaj nobenega uspeha. Večkrat se ta ali oni motokrosist celo nespodobno vede do lastnika ter ga zgrda zapodi.

Pred nedavnim je v tem pogledu ukrepala tudi Kmečka zveza, ki je naslovila na krajevene oblasti protestno noto z zahtevu, da preprečijo to hrupno divjanje po zasebnih zemljiščih in da se zaščitijo mir in lastnina, ki so zanjo Padričarji in Trebenca stoletja s trudom skrbeli.

Poziv furlanske ANPI
ob dnevu odporništa

Ob obletnici zmage odporništa, 25. aprila bo v Vidmu, na Trgu Libertà enotna proslava tega praznika, ki se bo pričela ob 10.30. Ob tej priložnosti je partizanska zveza ANPI za Furlanijo izdala proglasa, v katerem opozarja, da so proslave odporništa resno svarjena in akciji, ki bi bila tedaj poročena in vsem, ki bi se danes praznovali v preteklost. S tem v zvezi zavzema ANPI stališče do skorajšnjega ljudskega glasovanja o razporoki, ki bo na dnevnem redu vprašanje svobode, tiste svobode, ki jo v Italiji jamči enotnost ljudskih sil, zraslih iz odporniškega boja.

PO STOPNJI RAZVOJA
Furlanija - J. krajina
na 94. mestu med
121 deželami v EGS

Devet članic Evropske gospodarske skupnosti je razdeljen na upravne enote, ki imajo v posameznih državah drugačna imena, a ki jih lahko kratko označimo kot «dežele». Takih dežel je v združenji Evropi 121. Ko se je pred kratkim poročila zamisel, da bi članice EGS ustvarile poseben sklad za podeljevanje pomoči najbolj zaostalim deželam, je bil sestavljen zanimiv seznam vseh dežel, na katerem se slednje vrstijo po padajočih količinah, ki ustojeva višino narodnega dohodka po prebivalcu, delež kmetijstva pri zaposlenosti prebivalstva, razmerje med številom zaposlenih in številom brezposelnih ljudi in obseg izsiljevanje. Po tem

Danes na Proseku
jugoslovanski film

Danes, 17. aprila, od 19.30 dalje se bo nadaljeval v kinu Iris na Proseku ciklus jugoslovanskih filmov. Na vrsti bo eno najpomembnejših del mlade jugoslovanskega filma, delo Dušana Makavejeva iz leta 1967 «Ljubzenski primer ali Tragedija uslužbenke PTT» (Un affare di cuore) z Evo Ras, Ružico Sokic in Slobodanom Aligrudičem. Gre za eno priložnostno delo, ki je v javno dimenzijo življenja v socialistični družbi. Po tednu odmora bo v sredo, 1. maja, kinu že od prvega popoldneva predvajal za vse primeren film «Nedolžnost brez zaščite» (Verginita infidela), ki je naslednje delo istega režiserja Dušana Makavejeva.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Koprski luki, ki se naglo razvija
se odpirajo odlične perspektive

Dvodnevna mednarodna konferenca o problemih perjadi

Predstavniki koprke luke so na včerajšnji tiskovni konferenci seznanili časnikiarce z aktualnimi problemi in z nadaljnjim razvojem tega največjega gospodarskega objekta na slovenski obali. Predvsem so poudarili pomen luke za celotno slovensko in jugoslovansko gospodarstvo, hkrati pa ima luka tudi zmeraj večjo vlogo v transportu blaga v vzhodno in zahodno Evropo ter z drugimi celinami. Trenutno so prizadevanja luke usmerjena predvsem k vzpostavitvi zmogljivosti za povečanje prometa z lesom. Glede na potrebe slovenske lesne industrije bi bil ta promet prihodnje leto kar za štirinajst večji od sedanjega in bi znašal okrog 800.000 ton. V ta namen bodo znatno povečali skladišča, razvili obalo za pretovor lesa, povečali in modernizirali pa bodo tudi mehanizacijo. V načrtu je sploh izgradnja posebne lesne luke. Naslednja pomembna razvojna etapa koprke luke je razširitev prometa z živino. Krmo. Že julija leta bo zgrajen terminal za ribjo moko, pričakujejo nadaljnji porast prometa z lahko pokvarljivim blagom. V zvezi s tem je na luki poročevanje vprašanje izgradnje nove hladilnice, za katero pa so pokazali zanimanje v zadnjih tednih prav tuji partnerji in so ta objekt pripravljeno tudi sofinancirati. In ker to je luka še pred enim pomembnim dogodkom, bi je pred uvedbo kontejnerskega prometa. V zvezi s tem bo potrebno še izpopolniti nekatera tehnična sredstva ter luko usposobiti za sprejem kontejnerskih ladij.

Predstavniki luke so seznanili časnikiarce tudi z vrsto težav, ki jih imajo ob realizaciji teh načrtov. Predvsem gre za finančne probleme, čeprav je res, da slovensko gospodarstvo kaže zdaj neprimerno večje zanimanje za luko kot v prejšnjih letih. Problem je nadalje v novih predpisih glede carinjenja o premetu tujih partnerjev, kar otežuje zadevno poslovno tehnično sodelovanje. Sicer pa je treba povedati, da se luki odpirajo v prihodnjih letih odlične perspektive, ne samo zaradi povečanja slovenskega in jugoslovanskega gospodarskega potenciala ter zaradi razširitve trgovine z državami tako imenovane tretje držice, ampak tudi zaradi predvidenega odprta Sueškega prekopu. Ob upoštevanju slednjih dejstev planira luka že letos nadaljnje razširitve operativne obale za 120 m, prihodnje leto pa še za nadaljnjih 200 m.

V Koprso se je včeraj začela dvodnevna mednarodna konferenca o problemih vodne in obvodne perjadi. Organizatorja konferenca sta biotehnična fakulteta iz Ljubljane in Jugoslovanska lovsko zavoda, prisotnih je bilo 20 strokovnjakov iz Grčije, Španije, Francije, Finske, Velike Britanije in Jugoslavije. Namen dvodnevnega zasedanja je pripraviti anketo, ki naj bi pomagala raziskovalci vpliv lova na selivsko perjad, ki gnezi na severu, preletava Evropo in prezimuje na jugu. Ta perjad je namreč ogrožena, ker številne države krčijo močvirja in regulirajo vode. Anketa naj bi dala napotke lovem za dolčetev odstrele. Pomemben člen za ohranitev teh ptic je tudi Jugoslavija, saj gre preko nje donavska - solinska

pot. Doslej je bilo v Jugoslaviji premalo skrbni za ptice selivke, saj med drugim nismo načrtovali odstrele, pa tudi lovne dobe so bile nadaljevalje v Evropi. Prav na konferenci v Koprso se bo Jugoslavija vključila v mednarodno organizacijo za raziskovanje vodne perjadi L. O.

Te dni so se sestala na skupnem zasedanju, ob prisotnosti vsedržavnega tajnika Tonija Tiziana, pokrajinska tajništva gradbenih sindikatov CISL iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona. Razpravljalci so o dopolnitvi delovnih pogodbah in držanju sindikatov do dežele, kjer pripravljajo nov zakonski osnutek o ljudskih gradnjah.

Gradbinci CISL, ki se glede boja za dopolnitev delovne pogodbe sklicujejo na enotne zaključke konferencie delavskih delegatov v Riminju, menijo, da morajo vsi sindikati gradbenice skupno nastopiti pri deželnih in občinskih upravah z zahtevu, naj se vendarle uresničijo načela zakonov št. 167 in 865.

Gradbinci CISL končno pozivajo vse sindikate, naj se pripravijo na dostojno proslavo 1. maja, mednarodnega praznika delovnih ljudi.

Izleti

Za izlet v Begunje in k Sv. Urhu, ki ga prireja sekcija ANPI s Peči, je še nekaj prostih mest v avtobusu. Izlet bo v nedeljo, 21. aprila. Vpisujejo Stanko Malič (brivec) v Sovodnjah, Stanislav Čotič v Gabrju, Danilo Ožbot (gostilna) v Rupi ter Oskar Kovic (trgovina) na Peči.

Razdeljena mesta
na oglašnih deskah

Na oglašnih deskah, ki jih je občinska uprava namestila za lepjenje lepakov v zvezi z referendumom, se je že pojavil propagandni material, ki so ga objavile vsedržavne stranke. Goriški občinski odbor pa je na svoji zadnji seji med razpravo o »porazdelitvi mest na oglašnih deskah sprejel odločitev o zaporedju prostorov, ki jih imajo stranke na oglašnih deskah. Hkrati je na tej seji sprejel tudi odločitev o rotaciji mest za skupine, ki nimajo svojega predstavništva v parlamentu in ki niso predlagateljice referendumov; slednje sodijo namreč v posebno skupino. V tej skupini bodo mesta razdeljena na podlagi vrstnega reda, kakor so bile vlozene prošnje. Med strankami je na prvem mestu KPI, na drugem PSDI, sledijo po zaporedju PRI, odbor predlagateljice referendumov, PLI, MSI, KD, PSI in neodvisna levica, ki je na devetem mestu.

Ker je občinska uprava prejela od skupin, ki niso zastopane v parlamentu in niso predlagateljice re-

IZRAEL SE BLIŽA «TRENUTKU RESNICE»

Dejanski vzroki padca državnice Golde Meir

Utesnjeni položaj Izraela - Dolgoročno učinkovanje «oktobrskega potresa» - Samo mir zagotavlja meje

Kriza izraelske vlade, površno gledano, predstavlja «aritmetsko vprašanje», ki so ga povzročile oziroma določile nekatere spremembe v zvezi z odstotkom glasov in številom mandatov posameznih strank na decembrskih volitvah. V bistvu pa, kot ugotavljajo tudi nekateri bolj bistro misleči Izraelci, je to kriza neke določene politike in življenjske filozofije v celoti.

Njeni trije poglavitni vzroki so lahko opazni. Enega od teh predstavljajo dejstva strahotnega šoka sprico začetnih vojnih neuspehov v oktobrski vojni. Kako je smelo priti do takšnih «pomankljivosti» armade, vaje gotovih bliskovitih, triumfalnih uspehov? In še — kdo je kriv za kakšne posledice nanosi? Se malo nenavadno ni, da je prav povsem prenehanje komisije o pomankljivostih oktobrske vojne bilo «detonator» zadnje politične eksplozije.

Toa tudi vprašanje «odgovornosti» predstavlja le gornjo plast, prekrivajočo globlje korenine in procese. Bistvo krize predstavlja neogiben pojav spremenjenih realnosti, kot tudi boleče, prepočasno prilagajanje izraelske politične stvarnosti novim okoliščinam. «Oktobrski potres» je zrušil mnoge predpostavke, spremenjene v dogme: arabske vojske so se predstave v povsem novi luči vojaške učinkovitosti in borbenih morale; nafta v rokah Arabcev se je pokazala za zelo učinkovito orodje; Zahodna Evropa in Japonska sta se distancirali od Tel Aviva ter približali njegovim nasprotnikom; ves tako imenovani tretji svet je domala v celoti nastopil proti Izraelu; same ZDA so opustile grobo poenostavljeno proizraelsko izjavo, spustile so v nekakšno podjetno zapleteno diplomacijo na Bliznem vzhodu. Razpadli so trije temelji izraelske osvajaške samozvesti — teze o absolutni vojaški premoči, o absolutni podpori ZDA, o absolutni nesposobnosti Arabcev, da združijo in uskladijo svoja sredstva in akcije.

Razumljivo, da je ta nepričakovani šok ne samo razburkal duhove, marveč tudi postavil na glavo določene politične razporeditve. Golde Meir je padla ne samo, ker je njena Delavska stranka izgubila šest poslaniških mest, kar je zapletlo koalicijsko tehniko, vtem ko je opozicijski desničarski blok dobil osem mest več. Pač pa gre za to, da so se v novi, utesnjeni situaciji Izraela osnovne dileme zelo zaostriale, tako v vladajoči stranki, kot zunaj nje.

Golde Meir je stala na stališču, naj Izrael zavrne povratek na meje iz 1. 1967 oziroma, da se lahko edinole pogaja o «določenih ozemeljskih popravkih», da je moč zaupati del Sinaja in zahodne obale Jordana, vendar da sta Golan in Jeruzalem «nedotakljivi» v rokah Izraela. Takšno stališče je blokiralo konstruktivna pogajanja, toda ni zadovoljilo desnice, ki je bila proti kakršnimkoli ozemeljskim kompromisom. Se več, nekateri najbolj napeti pripadniki desničarskih skupin in ekstremnih verskih ločin se zavzemajo celo za program ustanovitve židovske države, ki naj bi se raztezala — kot izhaja iz biblije — od Nila do Evfrata.

Dejstva so jasna, toda odgovori nanje so različni. Izraelski realisti: «Sestega oktobra je bankrotirala določena politika... Ne zagotavljajo meje miru, marveč mir za-

gotavlja meje... Kolikor hitreje bo mir sklenjen, toliko boljji bodo pogoji rešitve...». Privrženci nepopustljivega kurza, katerih lider je Saron, komandant izraelskih sil, ki so prodirle na zahodno obalo Sueskega prekopu: «Čas dela za Izrael. Le-ta ni miniatura država treh milijonov prebivalcev, marveč u-darna sila 14 milijonov Židov, od katerih jih je šest milijonov v ZDA, kjer imajo odločilen politični in gospodarski vpliv».

Splet političnih okoliščin je obsodil na propad poizkus Golde Meir, da bi se naprej ostala zanesljiva na vladi. Njen največji koalicijski partner, Nacionalna verska stranka, je za nadaljnje sodelovanje postavila izredno visoko ceno: tanožnost, kakor tudi glede zavračanja morebitnih ozemeljskih popravil. To je omogočilo možnost koalicijske, ki bi razpolagala z var-

no večino v Knesetu. Golde Meir je zavrnila zahtevo, naj bi skupaj z desničarji sestavila «kabinet nacionalne enotnosti», ker bi ji taka kombinacija povsem zvezala roke v nadvse občutljivem, morda usodnem obdobju. Tretja varianta je bila Goldina «manjšinska vlada», ki pa v sedanjem vzdušju njenega zmanjšanege ugleda ter poudarjene odgovornosti nima pogojev obstoja.

Položaj Golde Meir je bil tem težji, ker je atmosfera splošne krize zajela tudi samo Delavsko stranko, ki je po svoji sestavi «koalicijske neke stranke».

Spopadi znotraj partije so trojni: kdo bo na koga prevajal največji del krivde za ono, kar se je zgodilo; kdo je za gibljeno taktiko, a kdo za posretno togost in, končno, kdo bo za osebne am-pulacije.

(Nadaljevanje na 6. strani)



Kader iz Bečvevega filma «Lepo je živeti» na deželi...

SEDEM LET PO ODKRITJU NEČEDNEGA POSLOVANJA

Trgovec s ponaredkami Legros je končno prišel na obračun

Pripeljali so ga iz Brazilije, kamor se je bil zatekel iz Švice - Odgovarjati bo moral za prodajo ponarejenih umetnin - Njegova obramba šteje 40 odvetnikov

PARIZ, 16. — Sedem let so ga iskali in lovili, preden so ga mogli spraviti «na varno». Gre za Fernanda Legrosa, enega najbolj nevarnih ljudi za tiste, ki se u- varjavajo z nakupom ali s prepro- dajo umetnin. Med drugim je Fernandu Legrosu, sicer zelo bog- atemu človeku, uspelo prodati ne- komu drugemu bogataša 58 «dra- govinskih» slik, od katerih je bilo kar 44 potvorenih. Gre za zna- ni «skandali», ki se je pripetil kra- lju petelov, ki se je nakopil tolikšna bogastva verjetno prav s trgo- vanjem s ponarejenimi slikami. Fer- nand Legros je prav gotovo svo- jesteren «internacionalni» ali bo- lje internacionalen človek. Po o- četu je Francoz, po materi je Grk, rojen se je v Egiptu, sedaj pa je ameriški državljani. Svoje «zelo plodno» življenje je začel kot pesalec v baletni skupini Ro- landa Petita. Toda tu je ostal bolj malo časa, kajti kmalu se je vr- lilec trgovino z umetninami. Ka- že, da mu je bil ta poklic «ro- jen po meri». Pri 25 letih je bil že milijonar. Porocil se je z bo- gato Američanko, od katere pa se je «malce ločil, toda ohranil je ameriško državljanstvo in se mo- rda z Američanki poročil le za to, da bi «rišdel do ameriškega dr- žavljanstva».

Toda kmalu se je navečal tu- di Amerike in je zapustil Zdrže- ne države ter se pred desetimi leti preselil na to stran Atlantika in se naselil v Parizu. Tisti, ki mu je bil ta poklic, trdijo, da je zapustil ZDA zato, ker so mu začela postajati tla vroča. Vrh se je francoski umetnostni trg zelo — leden, zelo bogat in nudi ve- likanske možnosti.

Naj bo kakorkoli, konec 1963. le- ta srečamo Fernanda Legrosa v Parizu, kjer si je najel velikans- ko stanovanje s površino 400 kv. metrov. Najel si je prav stano- vanje, ki je bilo last morskemu kralju. To naj bi Fernandu Le- grosu služilo tudi kot reklama, da se je lahko uveljavil na tru- gu z umetninami. V tako imeno- vani latinski četrti v Parizu pa je odprl umetnostno galerijo, ki mu je omogočila najrazličnejše stike. Ker je bil že prej znan tu- di v visokih krogih, si je z lah- kotno utrl pot v tako imenovano višjo družbo v Parizu, ki ni samo francoska pač pa mednarod- na. Spoznal se je tu z ljudmi, ki spadajo v vrhove mednarodne družbe. Bil je na primer prijatelj nekdanjega generalnega tajnika združenih narodov Daga Hammar- skjolda, s katerim se je celo ti- kal. Prijatelj mu je bil tudi Moise Combe, znan je bil z Adlaioom Stevensonom, tedanjim kandidatom

redke, ko je za 58 «umetvorov» plačal dva milijona dolarjev, to- rej skoraj 1 milijardo 200 milio- nov lir.

Fernando Legros je prav goto- vo «posoben» človek. Izkazal se je sicer v negativnem smislu, to- da za določene kroge je to mo- ž, ki zna, da je to moč, ki se je znal uveljaviti in povprečje, kajti vsi vedo, da je to izredno bogat člo- vek, ki si je nakopil tolikšna bogastva verjetno prav s trgo- vanjem s ponarejenimi slikami. Fer- nand Legros je prav gotovo svo- jesteren «internacionalni» ali bo- lje internacionalen človek. Po o- četu je Francoz, po materi je Grk, rojen se je v Egiptu, sedaj pa je ameriški državljani. Svoje «zelo plodno» življenje je začel kot pesalec v baletni skupini Ro- landa Petita. Toda tu je ostal bolj malo časa, kajti kmalu se je vr- lilec trgovino z umetninami. Ka- že, da mu je bil ta poklic «ro- jen po meri». Pri 25 letih je bil že milijonar. Porocil se je z bo- gato Američanko, od katere pa se je «malce ločil, toda ohranil je ameriško državljanstvo in se mo- rda z Američanki poročil le za to, da bi «rišdel do ameriškega dr- žavljanstva».

Toda kmalu se je navečal tu- di Amerike in je zapustil Zdrže- ne države ter se pred desetimi leti preselil na to stran Atlantika in se naselil v Parizu. Tisti, ki mu je bil ta poklic, trdijo, da je zapustil ZDA zato, ker so mu začela postajati tla vroča. Vrh se je francoski umetnostni trg zelo — leden, zelo bogat in nudi ve- likanske možnosti.

Naj bo kakorkoli, konec 1963. le- ta srečamo Fernanda Legrosa v Parizu, kjer si je najel velikans- ko stanovanje s površino 400 kv. metrov. Najel si je prav stano- vanje, ki je bilo last morskemu kralju. To naj bi Fernandu Le- grosu služilo tudi kot reklama, da se je lahko uveljavil na tru- gu z umetninami. V tako imeno- vani latinski četrti v Parizu pa je odprl umetnostno galerijo, ki mu je omogočila najrazličnejše stike. Ker je bil že prej znan tu- di v visokih krogih, si je z lah- kotno utrl pot v tako imenovano višjo družbo v Parizu, ki ni samo francoska pač pa mednarod- na. Spoznal se je tu z ljudmi, ki spadajo v vrhove mednarodne družbe. Bil je na primer prijatelj nekdanjega generalnega tajnika združenih narodov Daga Hammar- skjolda, s katerim se je celo ti- kal. Prijatelj mu je bil tudi Moise Combe, znan je bil z Adlaioom Stevensonom, tedanjim kandidatom

za predsednika ZDA. Če pa sto- pimo nekoliko nižje, med poslovne ljudi, lahko naštejemo celo vr- sto francoskih, nemških in ameri- škkih milijarderjev, ki so se pogosto oglašali v njegovi galeriji.

In štiri dolga leta je vse teklo kot po olju. Njegov bančni račun pa se je rastele in rastele. Nekega dne pa se je odločil za večji nakup pri njem tudi ameriški bogataš, eden izmed «kraljev petelov», Alger Meadows, ki si je pri njem kupil več slik. Petnajst «umetvorov» je nosilo podpis Dufy, sedem je bi- lo Modiglianijevih, pet pa Vlamini- kov. In ko je ameriški bogataš dal za te slike eno milijardo 200 milijonov lir, je iz previdnosti da- še enkrat kontroliral avtentičnost dokumentov, s katerimi je bila vsaka podoba opremljena. Ukrep ameriškega bogataša sicer ni bil kdo ve kaj «delikatno» nasproti galeristu, saj Ferdinand Legros ni bil človek, o katerega poštenosti bi bil mogel kdo podvomiti. Še več, Legros je užival sloves velikega poštenjaka, saj je on sam omo- gočil aretacijo Clifforda Irvinga, avtorja potvorenih spominov a- meriškega milijarderja Howarda Heghesa. In vendar je ekspertiza dokumentov, ki so pričali o av- tentičnosti slik, dokazala, da je 44 slik potvorenih, torej neoriginal- nih. Črakovnjaki so sicer ugotovi- li, da so bili ponarečki od...ni, vendar pa je ponarečki in ne iz- virna dela. Toda v trenutku, ko je bilo izdano ustrezno povelje za aretacijo, v marcu 1967. leta, je bil Fernand Legros že v Švici, kjer so Francozi niso mogli do žive- ga. Logično, da je moč razpolo- gal v Švi » z velikanskimi sred- stvi, kajti agenti, ki so mu sle- dili tudi v «neutralsko» Švico, so

ugotavljali, da si mož privoščil razkošno življenje.

Toda Fernand Legros ni mogel ostati dolgo v Švici. Njegova «strast» za ponare... mu je o- nemočila življenje tudi v «neutra- lni» Švici. Odkrili so namreč, da mož živi v Švici s ponarejenimi dokumenti. Vrh tega so ga zalo- tili tudi vpletenega v neko drugo nič kaj čisto zadevo. Zato mu je švicarska policija določila pri- silno bivanje v pričičevanju sod- ne obravnave, ki bi se morala vr- štiti šele 1972. leta. Fernand Le- gros pa ni mogel živeti v «brez- dejstvu» in v omejenem prostoru. Zato se je od...vil «na pot», po- begnil je v daljino Brazilijo. Ven- dar mu je tokrat sploščelo. De- žele Latinske Amerike sicer spre- jemajo kot drage goste najrazlič- nejše kriminalce, saj živi v raz- nih deželah Latinske Amerike na stotine nacističnih in fašističnih zločincev, toda pred letom dni je priselilo v Brazilijo «mednarodno povelje» za aretacijo in brazilске oblasti so podjetnega Legrosa a- retirale.

Če so bile brazilské oblasti o- ločne glede aretacije, se Fernan- du Legrosu v zaporu ni godilo slabo. Njegov zapor je bil prav- zaprav razkošno stanovanje, kjer si je lahko privoščil kar si je želel. Vrh tega si je zbral najbolj- še odvetnike, ki niso skrbeli le za njegovo neposredno osebno pravno zaščito, pač pa tudi za za- ščitbo njegovih poslovnih interesov. V zaporu je imel tudi dobro «druž- bo». V sosednem «apartmaju» je namreč stanoval Ronald Biggs, ti- sti Biggs, ki je skupno s svojimi štirimi tovariši izropal na Angle- škem vlak za štiri milijarde lir in ki mu je nato uspelo pobegniti iz londonskih zaporov.

Puljski «Uljanik» lani prvi

Vse ladjedelnice izdelale ladij za obilnih 7 milijard dinarjev

REKA, 16. — Jugoslovanske ladjedelnice so združene v skup- no podjetje «Jadranbrod». Od skromnih nekdanjih ladjedelnice se je v povojni dobi razvila vrsta večjih in tudi zelo velikih pod- jetij, tako da vseh šest ladjedel- nic, ki so združene v «Jadran- brod», zaposluje 21.000 delov- cev in tehnikov in je v lanskem letu imelo skupnega dohodka o- bilnih sedem milijard dinarjev (700 milijard starih dinarjev),

kar je bilo za skoraj eno četrtino več kot leta 1972.

Gornja vsota je veliksanska in vendar so bila podjetja, ki so združena v «Jadranbrod», pod močnim pritiskom monetarnih motenj na svetovnem tržišču. Kljub vsemu pa so podjetja za- ključila lanskeletni obračun s čis- tim dohodkom od ene milijarde 664 milijonov dinarjev, kar je za 22 odstotkov več kot leta 1972.

Ko je upravni odbor «Jadran- broda» te dni ocenjeval poslova- nje pridruženih podjetij v lanskem poslovnem letu, je ugotovil, da bi morali sprejeti določene ukrepe v zvezi s posledicami monetarnih motenj na svetovnem tržišču. Med drugim je upravni odbor svetoval nekakšno «drsečo lestvico», ozi- roma kako klavzulo ki naj bi se vključila v pogodbe za nove gradnje.

Ob gornjih podatkih, ki veljajo za jugoslovanske ladjedelnice, se bomo ustavili še pri ne- katerih posameznih podjetjih. Med vsemi jugoslovanskimi ladjedel- nicami je zabeležila največje in najboljše rezultate puljska ladjed-elnica «Uljanik», ki je lani po- stala «vodilni kolektiv» v «Ja- dranbrodu». Puljski «Uljanik» za- posluje 5.862 delovnih moči in je lani izdelal ladij in strojev za vrednost ene milijarde 232 milio- nov dinarjev. Na drugem mestu je bila po zaposlenosti drobovni- če in po vrednosti proizvodnje splitska ladjedelnica «Split», ki je lani zaposlovala 5.680 delovnih moči in izdelala ladij za vred- nost ene milijarde 800 milijonov

Jugoslovanski festival kratkega filma

(Naš dopisnik poroča)

BEOGRAD, aprila. — V Beo- gradu se je prejšnje dni vršil 21. festival jugoslovanskega do- kumentarnega in kratkometražne- ga filma. O najpomembnejših de- lih, ki so na njem nastopila, in o kulturnem vzdušju, v katerem se je razvijal, bomo daljše poro- čali v nedeljski številki.

Kot puljski festival za celove- černe filme, nudi beograjski mož- nost, da obiskovalec spozna ce- loletno proizvodnjo kratkih filmov v Jugoslaviji. Žirija, kateri je predsedoval režiser Veljko Bulajić, med ostalimi člani pa je bil tudi slovenski režiser Matjaž Klop-čić, je namreč od celotne proiz- vodnje (106 filmov) pripustila h konkurenci le 67, vse ostale pa smo si lahko ogledali v informa- tionem odseku. Izbire vseh žirij so bile pač vedno v tem ali o- nem aspektu nepripriljive, in ta- ko tudi tokrat, saj je nastopil v informativni tudi uveljavljeni ri- sanci film Borisa Kolarja «Uto- pijski», med ostalimi deli pa tudi Miroslava Jokića «Dan, kada do- lazi žirij», ki res ni posvem uspel, a bi ga morala žirija s čutom avtoritronije prepustiti v konkuren- co. Seveda so vse odločitve mo- rale upoštevati tudi prisotnost po- sameznih republik.

Najvišjo nagrado, veliko zlato medaljo «Beograd» (Grand Prix festivala) in 5000 din je žirija po- delila delu Dušana Vukotića «Gu- bezianca», ki stoji nekako med dokumentarcom in animacijo v o- bujanju Gubčevnega upora preko del nainnih slikarjev. Film stare- ga animatorja je dober, morda je pa najvišja nagrada (ki je vse- kakor žirija ni podelila soglasno kot večino drugih) malo preti- rana.

V kategoriji dokumentarnih fil- mov je šla zlata medalja mako- donskemu filmu Stoleta Popova «Ogan» in daljšemu dokumentar- cu Miće Miloševića «Krov nad glavom», srebrne medalje pa Ži- vku Nikoliću za «Bauke», Zoranu Tadiću za «Pletenice», Slovincu Jožetu Bevcu za «Lepo je živeti» na deželi... in v Suadu Mrkonji- ču za «Mrakovici».

Med animiranimi filmi je zmaga- log Zoran Jovanović s filmom «Pravac», a drugič (po lanskih «Zastavah») se je torej Neopla- ta — film iz Novega Sada uvelja- vil pred industrijsko proizvodnjo Zagreb — filma (ki je vendar pro- izvedla «Gubezianca»); srebrni medalji sta šli Martinu Pinteriću za film «Deteljček» Vibe — filma iz Ljubljane in Borivoju Dvorniču za «Putnik II razreda» Za- greb — filma.

V kategoriji igranih filmov je zmaga- log Goran Paskaljević s fil- mom «Potomak» z Bato Živojin- ovićem, srebrno medaljo pa Ste- pan Zanimović za «Nikom nista». Najboljši prilžnostni film je A- leksandra Ilića «Zamka», ki je pravzaprav dokumentarec o ži- valju, za njim pa Vladana Slijepce- vica «Narodna biblioteka». Tudi med ekonomsko — propagandni- mi filmi se je uveljavilo delo, ki ma- lo spada v kategorijo: slovenski film Jožeta Pogacnika «46. vod- rednik»; na drugem mestu je Fra- na Vodopivec za «Berge Istre». Dru- ge nagrade so bile podeljene za fotografijo, za najboljšo idejo, za- ton, poleg nekaterih specialnih di- plom (Zafranoviću, Petru Ljuboje- vu idr.) in omembe (med kateri- mi je risank: Vibe — filma «Tele- materija» z režijo Kopčana Ja- nezca Marinka in Konija Stein- baherja).

Za najboljšo selekcijo so nagra- dili ljubljansko podjetje Viba — film, za najboljšo proizvodnjo in- glede na zbir beograjske Dunav — film, na drugem mestu Zagreb — film in na tretjem Varadar — film iz Skopja; pohvala za repertoar- no orijentacijo pa je šla Neopla- ti — film.

SERGIJ GRMEK

Radio Televizija

SREDA, 17. APRILA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

PRVI KANAL

- 12.50 Poljudna znanost: Alpinizem
12.50 Anketa o poklicih: LJUDJE ZRAKA
Danes bo na vrsti drugo nadaljevanje ankete o poklicih v letalstvu. Že v prvem nadaljevanju, preteklo sredo, se je TV občinstvo moglo spoznati z nekaterimi dejavnostmi, ki so po- vezane z letalstvom oziroma z udobnim letenjem. Spoznali so se na primer tudi z nekaterimi stvarstvedami italijanske služ- be, Danes bo govor o drugem osebju, na primer o mehani- kih, motoristih, o osebju letalske kontrole itd. Reportažo so posneli v Fiumicinu in Neaplju
13.30 DNEVNIK
14.10 Vzgojni problemi
17.00 DNEVNIK
17.15 Program za najmlajše
17.45 Program za mladino
18.10 Tedenska oddaja za mlajše
18.45 Poljudna znanost: POMORSKA BIOLOGIJA
19.15 Italijanske kronike
20.00 DNEVNIK
20.40 VELIKI DIRIGENTI
Druga oddaja je posvečena Pierru Boulezu, ki je po rodu Francoz. Rodil se je 1925. leta v Montrisonu. V dobi stu- dij se je posvetil najprej matematiki in tehniki, nato pa se je pognal v glasbo in imel za učitelje znane pedagoge in glasbenike kot na primer Messiaena, Leibowitza in Scheffer- ja. Boulez se je kmalu prenilil v sam vrh francoske nato- pa tudi evropske glasbe.
21.45 Športna sredi
22.30 DNEVNIK

DRUGI KANAL

- 18.45 ŠPORTNI DNEVNIK
19.00 Varjetjski program po željah
20.00 Koncert ansambla SESTETTO CHIGIANO
Znani italijanski ansambel bo izvajal najprej Boccherinijev Sekstet opus 24, nato se Martinujev sekstet.
20.30 DNEVNIK
21.00 TAMANGO
Tamango je naslov novele, ki jo je napisal Prosper Merimee. Govor je o ponesrečenem uporu sužnjev na jadrnici, ki pluje iz Afrike proti Ameriki. Upornikom uspe polastiti se ladje, k-r pa ladje ne znajo upravljati, izgubijo z- vljenje v morju. Na osnovi te zgodbe je ameriški režiser Berry leta 1957 in 1958 napravil film, ki bo nocoj na sporedu. Režiser je vzel novelo za osnovo, vendar si je pripril pri snemanju precej svobode. Film pripoveduje o prigodah, ki se dogajajo na ladji «Espe- rancia» na poti preko Atlantika. Bilo je to okoli leta 1820. Poveljnik ladje Reinke, ki ga igra Curt Jürgens, ima pri sebi svojo lepo ljubico Aiche, v katero je blazno zaljubljen. Med sužnji, ki jih vozijo v Ameriko na prodaj, je tudi velik črnc Tamango, ki je v domovini slovel kot odličen lovec na leve in ki ima močan vpliv na sojetnike. Tamango pripravi sojetnike k upor in prvi upor dejansko tudi uspe. Tamango namreč uspe ob pomoči lepe Aiche osvooboditi tovarše iz verig. Sužnji se orožijo, vendar jih ponovno ukelejo in zaprejo in tedaj si Tamango pomaga s samo Aiche. Upor pa ne uspe.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10, 14.45 TV šola
10.50 Biologija
17.10 Beli kamen
17.40 Obzorik
17.55 Nogometna tekma: SOVJETSKA ZVEZA — JUGOSLAVIJA, prenos iz Sarajeva
19.45 Detel Nagajevček, risanka
20.00 DNEVNIK
20.35 Film tedna
DR. STRANGELOVE
Film je režiser Stanley Kubrick napravil leta 1964. V glavnih vlogah igrajo Peter Sellers, George C. Scopp, Sterling Hayden, Kennan Wynn, Slim Pickens in Peter Bill. V filmu Peter Sellers nastopa v treh vlogah. To poudarja na eni strani komičnost filma, na drugi pa tudi absurdnost celotnega dogajanja. Film se začne kot poveljnik ameriškega letalskega oporišča, ki se mu v skrbel za lastno zdravje omrača um, nenadoma pošle skupno težkih bombnikov, naloženih z atomskimi bombami, v napad na Sovjetsko zvezo. V trenutku so vsi na nogah. V vrhovih, odgovorni ljudje, hčede napad preprečiti za vsako ceno. Celo predsednik ZDA uporabi tako imenovano rdečo linijo, torej neposredno telefonsko povezavo z Moskvo in se posvetoje s sovjetskimi premierom, kaj početi. V zadnjem trenutku jim vendarle uspe preprečiti bombni napad, toda eno letalo, ki ima pokvarjene radijske naprave in zato prešli ukaz, ne more ubogati poziva, ki je njegove kolege letalce odvrnil od napada in so se vrnil v bazo. Vrnimo se Stanleyu Kubricku, ki se je uveljavil z vrsto izrednih filmskih stvaritev. Tokrat je ustvaril komedijo, ki je v bistvu malone tragedija. Posebno v dobi, ko je film nastajal, ni bilo lahko igrati se z atomsko nevarnostjo. Nenaden in tudi nehoten nesporazum bi bil lahko pripeljal do svetovne katastrofe. In Kubrick je hotel na približno isto temo posneti resen film z jasno izraženo tezo. Ob branju literarne predloge napetega romana nekdanjega letalskega poročnika Petra Georgea «Rdeča nevarnost» in ob branju tudi drugega materiala je prišel do spoznanja, da bo s komedijo močnejše in bolj prepričljivo izpovedal tezo o človeški neumnosti ali nezrelosti, ko se nenehno spušta v nevarnost atomskega uničenja.

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 20.00 Risanka
20.15 DNEVNIK
20.35 Prenos nogometne tekme: JUGOSLAVIJA — SOVJETSKA ZVEZA
22.00 Predstava Tereze Kesovije.

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Po- ročila: 7.05 Jutranja glasba; 11.30 Šola; 12.00 Opoldne z vami; 12.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in pri- reditve; 18.30 Šola; 18.50 Kon- cert; 19.20 Zbor in folklor; 20.00 Šport; 20.35 Simf. koncert; 22.15 Ritmične figure.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila: 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Ju- tranja glasba; 9.30 Minghetijev show; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Glasba in nasvet; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Samopravnna praksa; 15.30 Radijska igra za otroke; 17.00 Mladi izvajalci; 17.45 Poje Alenka Pinterić; 18.00 Pro- gresivna glasba; 19.00 Iz priljub- lenih oper; 20.00 Glasba v ve- čeru; 21.00 Literarna oddaja.

- NACIONALNI PROGRAM
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Po- ročila: 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Po- sebna reportaža; 11.30 Najbolj- še izmed najboljšimi; 12.10 Cetri- program; 14.40 Radijska nadalje- vanka «Ben Hurs»; 15.10 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 17.05 Plošča za poletje; 18.00 Program s kvartetom Cetra; 18.45 Kronike Juga; 19.50 Plošča resne glasbe; 20.00 Ponovno na sporedu z Mino; 21.15 Radijski oder; 22.00 Sopra- nistka Magda Olivero.

PIRA

- 7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila

- la; 7.40 Lahka glasba; 8.40 Kako in zakaj?; 8.55 Melodrama; 9.35 Na- daljevanje «Vojna in mir»; 9.55 Plošča za poletje; 12.40 Oprav- ljivci; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno-govorni spored; 17.30 Posebna reportaža; 17.50 Telefonski pogovori; 20.00 Sestanek petih; 20.50 Pisan glas- beni spored.

III PROGRAM

- 10.00 Koncert za začetek; 11.40 Dva glasova, dve dobi; 12.20 So- dobni ital. glasbeniki; Parodi in Fellegara; 13.00 Glasba skozi čas; 15.15 Haydnove simfonije; 17.25 Enotni razred; 18.25 Francoske popevke; 18.45 Kulturni pregled; 19.15 Večerni koncert; 20.15 Pravo in družba; 21.30 Puccini.

SLOVENIJA

- 7.30, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 O- troške igre; 9.40 Zgradba mark- sističnega mišljenja; 10.15 Ured- nikov dnevnik; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.10 Zbrane melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočno vam...; 14.10 Mascagni; «Caval- leria rusticana»; 15.40 Poje bari- tonist Peter Bodanjić; 16.00 «Loka vrtljaki»; 16.15 Sodobna oprema prostorov; 17.10 Na narodi pojo; 17.45 Jezikovni pogovori; 18.00 Aktualnosti; 18.15 S po ansambli; 18.30 Nas razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene gra- dience; 20.00 Koncert orkestra; 22.15 S festivalov jazz; 23.05 Li- terarni nokturno; 23.15 Jug. pevci.

3. ERAZEM PREDJAMSKI

C. GALE

OB ZAČETKU OBRAVNAVE PROTI SKUPINI ČASTNIKOV

V ČILU NA ZATOŽNI KLOPI
PREVRATNIŠKI GENERALI

Pinochetov režim je pahnul Čile v gospodarski kaos
Nastop kardinala Enriqueza potrjuje resnost položaja

SANTIAGO DE CHILE, 16. — Ju tri se bo začel v Santiagu množičen proces proti 64 častnikom, podčastnikom in drugim osebnostim, ki so obtožene, da so sodelovale z zakonitimi oblastmi v razdobju, ko je bil predsednik Čila Salvador Allende. Obtožnica dolži prizadete v eizdaje, prevratništva, uporništa in izživljanja oblasti. Vse te obtožbe so bile izrečene na osnovi nekega čilskega zakona, ki predvideva izvajanje vojskega zakonika v pri meru vojne. Izgovor je prozoren: zahteva se retroaktivnost norm, ki jih je sprejela čilska uporniška jun ta, čeprav ni bil čile zapleten v zadnjih letih v nobeno vojno.

Proces proti 64 častnikom, podčastnikom in drugim osebnostim so imenovali proces «Bachelet», po i menu generala Bacheleta, ki je pred kratkim umrl v santiškem zaporu. General je bil zvest pristaja po koinega čilskega zakonitega pred sednika Allendeja, ki mu je poveril nalogo, da skrbi za normalizacijo čilskega trga z najpotrebnejšim bla gom. Prevratniški generali trdijo, da je Bachelet umrl zaradi srčne kapi, toda vesti, ki prihajajo iz Čila zanikujejo verodostojnost urad nih trditev: Bachelet je prav goto vo umrl zaradi mučenja v Pino chetovih zaporih.

Proces proti častnikom in podčastnikom, ki so ostali zvesti za konitemu predsedniku Allendeju, so vpadla iz izjavami, ki jih je podal čilski primas, kardinal Raul Silva Enriquez. V svoji velikonočni pridri je kardinal obsodil ravnanje vojske junte s častniki Allendejevega režima. «Povedali smo ljudstvu in oblasti, da je dejal — da so ne sme omaloževati človečankih pravic, da da jih nihče ne sme teptati. To smo povedali na ves glas, toda nihče nas ni poslušal».

Danes je kardinal Henriquez pri spjel v mesto Punta de Talca, kar bo predsedoval čilski škofovski konferenci. V svojem velikonočnem nagovoru je kardinal dejal da mu nekateri krogi grozijo s smrtjo. Pi nochetov vojaški režim mu je zagoto vil p-čistiško telesno strazko, ki pa jo je kardinal odklonil. Ni iz

PARIŠKA POGAJANJA O JUŽNEM VIETNAMU

Saigonski režim
odlaga pogovore

Saigonski predstavnik trdi, da je za prekinitve krivo zavzetje Tong Le Chana po enotah Začasne revolucionarne vlade

SAIGON, 16. — Saigonska vlada je danes sporočila, da namerava odložiti v nedogled svoje sodelovanje na konferenci v Cella Saint-Cloudu, kjer se že več kot leto dni pogajajo glede vprašanj politične ureditve Južnega Vietnama. Na ti skovni konferenci, ki je bila davi v Saigonu, je južnovietnamski zu nanji minister Vong Ban Bac po jasnili, da je treba pripisati ta sklep kršitvam premirja, ki jih iz vajojo komunisti in da bo trajala vse dokler ne bodo komunistični partnerji dokazali svoje dobre vo lje ter začeli spoštovati «na bolj resen in stvaren način pariške spoz razume».

Saigonski zunanji minister je na tiskovni konferenci navedel vrsto domnevnih kršitev premirja, ki pa se skoraj vse nanašajo le na raz dobjne od 12. aprila naprej. Gre v bistvu za padeč južnovietnamskega oporišča Tong le Chana ter za dru ge vojske akcije kot so bombar diranje neke šole v pokrajini me konske delte, boje na področju Vi sokih planot ter domnevne koncen tracije mož in obožnih sil Sever nega Vietnama v južnih predelih. Vse kaže, da je reakcija južnoviet namskega režima povzročilo za

280 «escudov», mleko pa od 3,5 na 60. Tem podražitvam sledijo še dru gi, ki so morda še poraznejše: cena litra olja se je povzpela od 14 na 460 «escudov».

Režim vojaških pučistov ni rešil vprašanj čilskega gospodarstva, pač pa jih je poslabšal. Črna borza bohot no uspeva, kljub temu, da so napo vedali, da bo sprostitve povzročila uskladitev med povpraševanjem in ponudbo. Dejstvo je, da se je po nuda (to je proizvodnja) strahotno zmanjšala na nekaterih področjih, medtem ko na drugih ni mogoče po dajati izdelkov zaradi nizke kup ne moči delavskih slojev. Nastaja kaos, ki ga junta skuša preobrniti s strogimi vojaškimi ukrepi.

Srednji sloji čilskega prebivalstva pa so se baje že naveličali juntinega režima ter zahtevajo normaliza cijo gospodarskega stanja. V ta okvir spada verjetno izjava kardinala Enriqueza, ker bo tudi vplivalo na po tlejši procesa proti častnikom in du gimi osebnostim bivšega Allendejevega režima.

PO PETIH LETIH GVERILE

Blizu tisočice
smrtne žrtve v Ulstru

Zadnji dve žrtvi vojak in policist blizu Armagha

LONDON, 16. — Neki policijski a gent in en vojak, ki je pripadal po sebnim vojaškim enotam v Ulstru sta bila ubita danes, v bližini meste ca Armagh. S tem dvojnim ubojem se je število smrtnih žrtve v gverile v Ulstru zvišalo na 998.

Armagh je mestece, ki je na pol porušeno. V zadnjih dneh je prišlo tu da številnih spopadov med angleškimi policijskimi in vojaškimi silami ter gverilci. Eksplozije so deloma po rušile mesto. Pripadnika posebnih vo jaških enot so ubili blizu meje z republiko EIRE. Ko je vojak pregle doval neki avto, so štirje potniki za čeli streljati ter ga pri prič ubili. Varnostnim oblastem se ni še posre čilo izslediti krivcev.

Druga epizoda se je odigrala tudi v bližini Armagha. Neki policist se je s svojo patruljo znašel v zasedi ter padel pod strelji gverilcev.

V zvezi z dogajanjem v Ulstru je treba še omeniti beg iz zaporas 38 letnega poveljnika organizacije IRA za belfaško področje Ivoria Bella. Severnoirski gverilec je zelo znan, saj se je med drugim že pogajal z An gleži pred letom dni. Iz zaporas je zbežal, ker se je baje polastil do kumentov nekega drugega pripornika, kateremu so dovolili začasen izstop iz zaporas.

Znižana kazen
poročniku Calleyu

WASHINGTON, 16. — Tajnik za vojsko Howard Callaway je danes poročniku Williamu Calleyu, ki je bil svoj čas obsojen zaradi pokola v My Lain (Južni Vietnam) na do smrtno ječo. Kazen mu je bila po tem znižana na 20 let zaporas, se daj pa ponovno na 10 let zaporas.

V obrazložitvi ukrepa je rečeno, da gre sicer za dejanja, ki na sprotujejo človeški morali, vendar pa je treba upoštevati, da je čast nik izvajal ukaze, ki so se mu zdeli umestni in se ni zavedel, da bi jih lahko odklonil. Samozave stno, kot nezakonite ukrepe.

Upor bolnikov
v umobolnici
Blagoveščenko

MOSKVA, 16. — Po vesteh iz moskovskih oporečniških krogov naj bi se v umobolnici v Blagoveščenko ne skrajnem vzhodu SZ «bolni ki» uprli bolnišničemu osobju. Bol ničarji naj bi do smrti pretepli dva od upornikov.

Po vesteh iz istih virov naj bi sovjetsko notranje ministrstvo vs novembra lani poslalo vsem psihi atričnim bolnišnicam okrožnico, v kateri naj bi odredilo izboljšanje življenjskih pogojev «bolnih», kljub temu pa naj bi okrožnica ne imela praktičnega učinka.

Sovjetska oporečnika, jezikoslov ka Tatjana Kodorovič in neki de lavec po imenu Landa, sta se da lavo javno zavzela za usodo ukra jinskega zgodovinarja Vladimir a Moroz. Le ta je bil obsojen na 13 let ječe zaradi ostrega napada na politično policijo KGB.

Oporečnika sta poudarila, da je bilo Morozovo zdravje že šibko in da se hitro slabša v zaporu Vla dimir v srednji Rusiji, kjer bo mo ral znanstvenik osedeti prvih šest let kazni. Moroz je bil aretiran le ta 1969, le devet mesecev potem, ko je odsedel nekaj let ječe zaradi protisovjetskega delovanja.

TRAGIČEN OBRAČUN VELIKONOČNIH PRAZNIKOV

Sto šest mrtvih in 3.111 ranjenih
na italijanskih cestah in avtocestah

Agenti so zabeležili 2.038 prometnih nesreč in kaznovali z globo 71.556 šoferjev

RIM, 16. — Tiskovni urad italijan skega notranjega ministristva je spo ročil, da so agenti prometne poli cie in orožniki med velikonočnim mostom (petek, sobota, nedelja in ponedeljek) zabeležili skupno 2.038 prometnih nesreč z mrtvimi in ran jenimi (v istem obdobju so lani zabeležili 2.089 nesreč, predlanskim pa 2.416). V nesrečah je izgubilo življenje 106 ljudi (lani 93, pred lanskim pa 152) ranjenih pa je bilo 3.111 (3.174 lani, 3.688 predlanskim).

Kot je razvidno iz navedenih po datkov je letos v primerjavi z lan skim in predlanskim letom število nesreč nekoliko padlo (2,5 odstotka manj, oziroma 18,55 odstotka manj), število mrtvih pa je večje od lan skega (13,98 odstotka več), manjše pa od predlanskega (43,4 odstotka manj). Večje število žrtve gre pri pisati predvsem slabim vremenskim razmeram (slabša vidljivost, mokra in spolzka cesta), zaradi katerih je vsaka nesreča imela hujše posledice, čeprav je bilo letos za veliko noč na cestah manj vozil kot lani.

Policija računa, da je v dneh prazničnega mostu letos krožilo okrog pet in pol milijona vozil na dan proti osmim milijonom lani, poudariti pa gre, da se je promet znatno skr čil predvsem v srednji in južni Ita liji, medtem ko je na severu celo preseegal lanskega. V teh dneh je policija mobilizirala vse svoje sile, da je bila nadzorna služba čim več kapilarna in popolna. Policisti in karabinjerji so skupaj v teh štirih dneh prisodili nediscipliniranim avtomobilistom 71.556 glob.



Sovjetski kozmonavt Vladimir Šatalov, heroj SZ, je včeraj prišel na obisk v Jugoslavijo na vabilo zveze jugoslovanskih tehnikov in inženirjev. Šatalov (v uniformi na sliki) si je včeraj ogledal Zagreb

Nevarna fašistična
prevratnika zbežala
iz milanske kaznilnice
za mladoletnike

MILAN, 16. — Danes ponoči sta iz milanskega kazenskega zavora za mladoletnike «Beccaria» zbežala mlada fašistična prevratnika Marco Pastori in Davide Cattaneo. Prvi je 25. marca v Milanu streljal proti vhodu študentskega doma in pri tem ranil 10-letno deklico Chia ro Antolo, drugega pa je policija zasledila, ko je pripravljal bombni atentat na neko prodajalno avtomob ilov. Pastori je že enkrat zbežal iz kaznilnice.

Fašistična pretepača sta zbežala s pomočjo še svobodnih kamara dov. Nekdo jima je namreč nesel v kaznilnico samokres, s katerim sta fanta onesposobila paznika in ga prišli, da jima je izročil ključve vhodnih vrat. Ker sta takoj nato izginila, so preiskovalci čakali prepričani, da so ju pajdasi čakali pred kaznilnico z avtomobilom.

Ker sta fanta lahko zelo nevarna kot priča njuna dosedanja dejavnost, ju policisti aktivno iščejo v vseh znanih skrivališčih desničar skih prevratnikov.

V PRIČAKOVANJU RAZSODBE KASACIJSKEGA SODIŠČA

Damoklejev meč odložitve
nad procesom Valpreda

Danes bodo zaslislali nekaj žrtve pokola v kmečki banki, jutri pa bo na vrsti zaslisevanje dr. Bonaventure Provenze

CATANZARO, 16. — Jutri se bo pred porotnim sodiščem v Catanzaru nadaljeval proces proti Pietru Valpredi in ostalim anarhistom obtože nim pokola v kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu in drugih atentatov. Za jutri je predvideno zasliševanje Borgheseja, če se bo javil v sodni dvorani, in nekaterih žrtve krivolocenega atentata. Veliko večje pa je pričakovanje za pojutrišno obravnavo, ko bo na vrsti zasliševanje načelnika rimskega političnega oddelka Bonaven ture Provenze. Nad procesom pa visi kot Damoklejev meč pravda pred kasacijskim sodiščem, o kateri bo vrhovno sodišče odločalo verjetno še ta teden.

Kot je znano je predstavnik zaseb nih strank vložil kasacijskemu so dišču vlogo, s katero je zahteval združitve obravnave proti Valpredi s procesom proti Fredi, Venturi in Pozzanu. Za združitve se je izrekel tudi generalni pravdnik pri kasacijs kem sodišču, medtem ko se ji je odločno protivil obramba, ki je svoj odpor utemeljivala s političnimi in prav nimi utemeljitvami. S političnega vi dika — trdi obramba — pomeni zdru žitev obeh procesov le zavlačevanje v nedogled v trenutku, ko je od vnetikom obtožencev uspelo javno prikazati kako so jalovi dokazi, ki so jih zbrali proti Valpredi, Garga melliju, Borgheseju in Merlinu. Po meni pa tudi ozivljanje teorije o nasprotujočih si ekstremizmi, za ka tetro so se skrivali določeni krogi, da so lahko nemoteno udrihali skoraj izključno po izvedenim parlamentarni levi ci in posredno tudi po parlamentarni ter tako premaknili na desno italijan sko politično os. Pravno pa je zdru žitev obeh procesov absurd zaradi različne teže, ki jih imajo dokazi zbrani proti prevratnikom iz Veneta in proti Valpredi, tako pa bi kar dvakrat zaporedoma kršili načelo na ravnega sodnika.

V luči teh izjavanj se kasacijsko sodišče lahko odloči za tri rešitve. Prva rešitev je zavrniti zahtevo po združitvi obeh obravnav kot zahteva demokratska javnost. V tem primeru se bo proces Valpreda nadaljeval v Catanzaru brez ozira na sodno ob

obravnavo proti fašistom prevratniške celice iz Veneta.

Druga možna rešitev je, da vrhov no sodišče sprejme izvajanje pred stavnika zasebnih strank, združi pro cesa in ju zaupa catanzarskim sod nikom. To bi pomenilo odložitve se danje obravnave, sklicanje nove poro te in organizacijo gignatskega pro cesa s 24 obtoženci, od katerih bi jih bilo kar sedem obtoženih poka la: štirje, ki jim trenutno sodi ka sacijsko sodišče (Valpreda, Garga mellij, Borghese in Merlinu) ter trije fašisti (Freda, Ventura, Pozzan), ki jih je poslal pred sodišče preisko valni sodnik dr. D'Ambrosio.

Zadnja možna rešitev, čeprav malo verjetna je, da se kasacijsko so dišče odloči za združitve procesov in ju zaupa milanskemu sodišču. Obrav nava v Milanu bi imela brez dvoma veliko večji odmev kot proces v Ca tanzaru, kjer ga ušljajo razdalja, ne primerni sodni prostori in nezanimave prebivalcev Kalabrije za to, kar se je zgodilo pred več kot štirimi le ti v 1.300 km oddaljenemu Milanu.

Kakršna koli bo odločitev vrhov nega sodišča, v Catanzaru se pri pravljajo za vse tri možne rešitve. Predsednik catanzarskega sodišča dr. Blasco je dal že nalogo trem sod nikom, da preučijo sodne akte in ka že, da jih je začel preučevati tudi sam: tako je ravnal, da bi se pro ces lahko nadaljeval, tudi če bi iz brani sodnik moral v zadnjem tre nutku iz katerega koli razloga o pustiti vodenje procesa. Kaže tudi, da bi v primeru združitve obeh pro cесov zaupali prav dr. Blascu obrav navo, brez dvoma zelo polemično in problematično, v kateri bi na isti za tožni klopi sedeli fašisti in anarhisti.

ATENE, 16. — V dobro obvešče nih krogih trdijo, da so oblasti da nes izpuštile na svobodo Ioannisa Agathangeluja, bivšega ministra Pa padopolusoove vlade in gledališkega igralca Stavrosa Paravasa, ki sta bila zaprta v koncentracijskem ta borišču na otoku Jaros.

Oba je policija aretirala januar ja letos in ju obtožila, da sta or ganizirala gibanje v podporo od stavljenemu Papadopolusu.

PO 55 LETIH
PRIZNANJE ZA HRABROST

Včeraj so v Chicagu odliko vali z zlato kolajno za hrabrost ameriškega podčastnika Er ne sta Sheera, ki je zaslužil viso ko odlikovanje med prvo svetovno vojno, ko je zaje 44 nemških vojakov v strojničnem gnezdu. Sheera so predlagali za odlikovanje že leta 1918, a zadevna dokumentacija se je zgubila, medtem ko je romala iz urada v urad. Šele pred šesti mi leti se je neki Sheerov prijatelj spomnil na odlikovanje in opozoril vojskovo poveljstvo, ki je začelo preiskavo.

Ko je včeraj general John Raean pripel odlikovanje na prvi junaškemu podčastniku, je poudaril: «Vojska nikoli ne po zabi svojih herojev, včasih pa vseeno mine nekaj časa preden se spomni nanje.»

ZDRAVILNE KLETVICE

Angleški zdravniki so ugo tovlili, da je preklinjanje zdra vilno, seveda pa je kot pri vsem tudi pri preklinjanju po trebna mera. Tako piše britan ska medicinska revija, ki po udarja, da krepka kletvica pripomore k sproščanju živčne napetosti in bi jo zato v no benem primeru ne kazalo pre povedati. Spovke pa seveda ne smejo biti preopogoste, sicer vsa zdravilna moč splava po vodi, ker si sobsednacija sicer res sprostita živce, a se nato tudi pošteno stepeta.

INFLACIJA

Tat, ki je bil pred časom iz puščen na svobodo, je pisal ne lemu rimskemu listu: «Infla cija je dodatna kazen, ki je sodišče ni izreklo. Sedaj ko lahko izkonjem skrite banko ce, je njihova vrednost zdrnkla na dve tretjini takratne». Še sreča, da mu medtem ni kdo izkopal denarja!

ključeno, da so prišle grožnje iz prenapetih vojaških čilskih krogov. Dva sta torej dogodaka dneva v Čilu: 1. proces proti častnikom iz Allendejevih časov in 2. ostri na nastop kardinala Enriqueza. Ta dva dogodaka mečeta čudno luč na do gajanja v Čilu, če upoštevamo, da so v Parizu pred kratkim odobri li nove kredite tej južnoameriški državi za kritje njenih dolgov v tu jini: 4 milijarde dolarjev (kar so trdovratno odrekli Allendeju). Lah ko sklepamo le, da so visoki ka pitalistični in finančni krogi, pred vem ameriški, sklenili, da se iz datno podpre vojaški teroristični re žim gen. Pinocheta.

Ali bo ta podpora zagotovila Pi nochetu nemoten razvoj v bodo čnosti? Vse kaže, da gre za jalov po skus. Čilsko gospodarstvo je danes

SAN FRANCISCO, 16. — Nepriča kovan razplet v zadevi Hearst: hčer ka ameriškega milijarderja, ki je bila ugrabljena 28. februarja, se je včeraj udeležila skupaj s svojimi bivšimi ugrabitelji, roparskega po dviga v središčni «Hibernia Bank». Med ropom so banditi ranili dva pešca.

Dokaz, da je Patricia napadla sku paj z bivšimi ugrabitelji simbio niške osvobodilne fronte, banko je med slikami, ki so jih v bančnem zavodu avtomatsko posnele skrite fotokamere. FBI vsekakor ne iz ključuje možnosti, da je bilo dek le prisiljeno udeležiti se roparskega podviga: v eni od posnetih slik je videti roparja, ki ima naperjen puško proti Patriciai. Prav zaradi tega je javni tožilec iz San Franci sca izdal zaporni nalog proti dekletu kot «pomembni pričici, ostale tri žen ske, ki so oropale banko in moški, ki je bil z njimi, pa so obtoženi ropa.

Banditi so vdrl v banko včeraj zjutraj in z orožjem v roki ukazali prisotnim, naj se vlečejo za tla. Po grabili so denar (okrog deset tisoč dolarjev — sedem milijonov lir) ki je bil v blaginjakovem avtomobilu in pobegnili proti dvema avtomobilo ma, v katerih so jih čakali pajda ši s prižiganjem motorjem. Med teh so nekajkrat ustrelili v opo min in pri tem ranili mimoidoča pešca, ki so ju na srečo krogle je oprasile.

Kot je znano je simbioniška osvo bodilna armada poslala pred dve ma tednoma Hearstovim magne tofonski trak, v katerem je Patricia sporočala staršem, da se je odloči la vstopiti v organizacijo svojih u grabiteljev in bojevati se skupaj z njimi za boljše družbo. Nadela si je bojno ime Tanja in kot Tanjo so ji včeraj klicali roparji: Tanja je narke, ki me znane nemške revolucio niste, ki se je borila ob strani Che

Guevara in ki je padla v Boliviji. Tri tje zvezi je Patricia pred nekaj dnevi pisal francoski revolucionarni pisatelj Regis Debray in jo pozval, naj sporoči, če se je res odločila bojevati se v vrstah simbioniške osvobodilne armade, ter naj pazi, naj ne bo ime Tanje onečasteno.

Javni tožilec James Browning, ki je izdal zaporni nalog proti Patriciai kot «pomembni pričici», je poudaril, da je uporabil to formu lacijo, ker še ni jasno, če se je dek le udeležilo roparskega podviga protovoljno ali s prisilo. Pri bil je tudi, da vrsta indicij kaže, da so jo ugrabitelji k temu prisilili. Jav ni tožilec je še dodal, da bi bil to prvi primer v ameriški zgodovini, da se ugrabljena udeleži ropa sku paj z ugrabitelji.

Kot je znano je simbioniška o svobodilna armada — kaže, da so ime povzeli po simbolji, ali sožitju dveh različnih bitij za vzajemno korist — zahtevala od Randolpha Hearsta, naj razdeli živeč potreb nim kalifornijskim prebivalcem. Premožni založnik je v ta namen organiziral delitev živeča «people in need» (nepremožni ljudje), za katero je potrošil šest milijonov dolarjav, najvišja odkupnina, ki so jo kdaj plačali v ZDA.

Policija je odkrila istovetnost vseh treh žensk, ki so skupaj s Patricia oropale banko v San Fran ciscu. Od vseh je najbolj znana Nancy Ling Perry, ali Fajizah, kot ji pravijo tovariši, ki jo policija išče zaradi namernega požiga ne kega noslopja, v katerem naj bi «armada» hranila pomembne doku mente. Preden je stopila v simbio niško armado je bila Nancy Ling Perry «tonless» plesalka v nekem nočnem zabavišču. Po mnenju policie so pristajši organizacije, ki je urabljala Patricia Hearst, malo šištevili: kvečiemu ducat belopolnih in temnopolnih Američanov.



Patricia Hearst med ponedeljkovim ropom v «Hibernia Bank» v San Franciscu